

UCHWAŁA NR 13/39/2023
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ŁODZI
z dnia 29 marca 2023 r.

w sprawie: przyjęcia sprawozdania z działalności Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w 2022 roku obejmującego: sprawozdanie z wykonania rocznego ramowego planu pracy Izby, w tym planu kontroli, sprawozdanie z działalności informacyjno-szkoleniowej, w tym działalności WIAS oraz sprawozdanie z działalności kontrolnej.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w składzie:

1/ Ryszard Paweł Krawczyk	8/ Bogusław Wenus
2/ Beata Kaczmarek	9/ Aneta Jakubczak
3/ Roman Drozdowski	10/ Paweł Dobrzyński
4/ Anna Kaźmierczak	11/ Zofia Dolewka
5/ Bogdan Łągwa	12/ Krzysztof Kozik
6/ Łukasz Szczepanik	13/ Tomasz Jan Karwicki
7/ Magdalena Budziarek	14/ Anna Adamczewska

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 3 i 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi

uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w 2022 roku obejmujące: sprawozdanie z wykonania rocznego ramowego planu pracy Izby, w tym planu kontroli, sprawozdanie z działalności informacyjno-szkoleniowej, w tym działalności WIAS oraz sprawozdanie z działalności kontrolnej.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący Kolegium
Prezes RIO w Łodzi**

Ryszard Paweł Krawczyk

**Sprawozdanie z działalności
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
w 2022 roku**

Obejmujące:

- ✓ **Sprawozdanie z wykonania rocznego ramowego planu pracy Izby,
w tym planu kontroli,**
- ✓ **Sprawozdanie z działalności informacyjno-szkoleniowej,
w tym działalności WIAS,**
- ✓ **Sprawozdanie z działalności kontrolnej.**

Sprawozdanie z wykonania ramowego planu pracy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi

Zgodnie z art. 1 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 1668.), regionalne izby obrachunkowe są państwowymi organami nadzoru i kontroli gospodarki finansowej: jednostek samorządu terytorialnego, związków metropolitalnych, związków międzygminnych, stowarzyszeń gmin oraz stowarzyszeń gmin i powiatów, związków powiatów, związków powiatowo-gminnych, stowarzyszeń powiatów, samorządowych jednostek organizacyjnych, w tym samorządowych osób prawnych, innych podmiotów, w zakresie wykorzystywania przez nie dotacji przyznawanych z budżetów jst.

Na podstawie art. 7 ustawy o rio izby przeprowadzają co najmniej raz na cztery lata kompleksową kontrolę gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego.

Właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych w zakresie działalności nadzorczej wyznaczona została przepisem art. 11 ustawy, zgodnie z którym obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach: procedury uchwalania budżetu i jego zmian, budżetu i jego zmian, zaciągania zobowiązań wpływających na wysokość długu publicznego jst oraz udzielania pożyczek, zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jst, podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa, absolutorium, wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian.

Izby wydają opinie w sprawach wskazanych, m.in. w art. 13 ustawy o rio; zaś na podstawie art. 1 ust. 4 ww. ustawy, w zakresie objętym nadzorem i kontrolą - prowadzą działalność informacyjną, instruktażową i szkoleniową. Do zadań izb należy także, zgodnie z art. 13 pkt 11 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, udzielanie wyjaśnień na wystąpienia podmiotów wymienionych w art. 1 ust. 2 ustawy w sprawach dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych.

W 2022 roku Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi obejmowała swoim zakresem działania 199 jednostek samorządu terytorialnego (174 gminy, 3 miasta na prawach powiatu, 21 powiatów, 1 województwo samorządowe), 7 związków międzygminnych i 1 związek powiatów.

W 2022 roku Kolegium Izby zbadało 14 240 uchwał i zarządzeń organów jednostek samorządu terytorialnego (w 2021 r. - 12 712), składy orzekające wydały łącznie 1 807 opinii (w 2021 r. - 1 811 opinii).

Izba podjęła łącznie 45 kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych w tym 35 kontroli kompleksowych, 9 doraźnych i 1 kontrolę sprawdzającą.

W trakcie szkoleń zorganizowanych przez Izbę przeszkolono 460 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, w tym: skarbników, wójtów, radnych oraz pracowników jednostek samorządu terytorialnego województwa łódzkiego. W ramach szkoleń organizowanych wspólnie z Narodowym Instytutem Samorządu Terytorialnego oraz w szkoleniach organizowanych w ramach Forum Skarbników przeszkolono około 943 osoby.

W 2022 roku Izba realizowała wyznaczone ustawowo zadania w oparciu o Ramowy Plan Pracy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi przyjęty uchwałą Kolegium RIO w Łodzi z dnia 22 grudnia 2021 roku.

W 2022 roku, w związku z trwającym nadal stanem zagrożenia epidemicznego Izba realizowała swoje zadania w warunkach umożliwiających zapewnienie bezpieczeństwa zarówno pracownikom, jak i interesantom urzędu, poprzez umożliwienie dezynfekowania dłoni, zalecenie noszenia maseczek, przypominanie o możliwości składania wyjaśnień drogą pisemną, organizowanie szkoleń w formie online itp. Pomimo zastosowanych środków ostrożności podobnie jak w roku poprzednim obserwowano niewystępujące w poprzednich latach, obiektywne problemy w realizacji zadań - będące skutkiem pandemii – zaistniałe także po stronie samorządu (absencje pracowników, utrudnione bezpośrednie kontakty między pracownikami)

Mimo zaistniałych obiektywnych trudności zaangażowanie wszystkich pracowników Izby oraz odpowiednie przygotowanie w latach wcześniejszych infrastruktury teleinformatycznej umożliwiło realizację wszystkich zadań.

Przygotowanie i wykonanie kontroli oraz upublicznienie ich wyników

Ramowy plan pracy RIO w Łodzi na 2022 rok zakładał przeprowadzenie 35 kontroli kompleksowych.

- Kontrole kompleksowe podjęte zostały w roku 2022 we wszystkich jednostkach objętych planem kontroli, w części przypadków czynności kontrolne trwały także w 2023 roku.
- Do kontrolowanych jednostek, w oparciu o przepis art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych kierowane były wystąpienia pokontrolne. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym właściwemu organowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do kolegium izby.
- W ramach upublicznienia wyników kontroli informacje dotyczące kontroli, w tym protokoły kontroli oraz zalecenia pokontrolne, zamieszczane były na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Izby. W związku z prowadzoną działalnością kontrolną udzielano informacji na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej. Dotyczyły one m.in.: udostępnienia dokumentacji pokontrolnych, informacji dotyczących wyników kontroli.
- Zgodnie z art. 30a ust. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego przedkłada regionalnej izbie obrachunkowej sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i placówkach prowadzonych przez tę jednostkę.

Regionalna izba obrachunkowa, zgodnie z art. 30b ustawy, w trybie określonym w przepisach ustawy o rio dotyczących kontroli gospodarki finansowej jst, kontroluje osiągnięcie w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli.

Sprawozdania sporządzone za 2021 r. z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez podległe jednostki samorządu terytorialnego przyjmowane były przez pracowników Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń.

W 2022 roku pracownicy Wydziału przyjęli w/w sprawozdania ze 199 jednostek samorządu terytorialnego (sprawozdania te były składane w formie elektronicznej oraz w formie dokumentu papierowego), sprawdzili poprawność rachunkową tych sprawozdań oraz zgodność wersji elektronicznej z dokumentem. W przypadku stwierdzenia błędów rachunkowych lub niezgodności wersji elektronicznej z dokumentem - kontaktowali się z jednostkami samorządu terytorialnego w celu uzyskania wyjaśnień lub poprawionej wersji sprawozdań, udzielali telefonicznie jednostkom samorządu terytorialnego porad oraz wyjaśnień w zakresie sporządzenia w/w sprawozdania.

Zbadano łącznie 230 formularzy sprawozdań, z czego 31 to korekty sprawozdań.

Korekty sprawozdań wynikały w szczególności ze złego formatu wersji elektronicznej (głównie PDF zamiast XLS), braku podpisów na wersji papierowej, braku danych osób sporządzających lub zatwierdzających sprawozdanie na wersji elektronicznej.

Dane z powyższych sprawozdań - jako materiały będące w dyspozycji Izby - mogą być wykorzystywane w trakcie działalności kontrolnej Izby prowadzonej przez Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej.

- W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych inspektorzy kontroli udzielali instruktażu w zakresie prawidłowej interpretacji przepisów prawnych i ich stosowania w praktyce.
- W oparciu o przepis art. 10 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych Izba przekazała do Ministerstwa Finansów informację o jednostkach samorządu terytorialnego, w których inspektorzy kontroli stwierdzili nieprawidłowości dotyczące danych wykazywanych w sprawozdaniach budżetowych mogące mieć ewentualny skutek dla wielkości naliczenia subwencji.
- W Izbie (w Wydziale Kontroli Gospodarki Finansowej) gromadzone są materiały dotyczące nadzorowanych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie prowadzonej przez Wydział działalności kontrolnej – służące m.in. przygotowaniu kontroli.
- W ramach czynności przygotowujących do realizowania zadań kontrolnych Izby pracownicy podnoszą kwalifikacje, w tym poprzez samokształcenie oraz w udział w szkoleniach.

Sprawowanie nadzoru nad jst oraz działalność opiniodawcza

Działalność nadzorcza

Zgodnie z art. 171 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej regionalne izby obrachunkowe sprawują nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego w zakresie spraw finansowych. Jedyńm wskazany przez ustawodawcę kryterium, przy uwzględnieniu którego sprawowany jest nadzór – jest kryterium legalności. Zasada ta powtórzona została w przepisach ustaw ustrojowych, gdzie wskazano, że nadzór sprawowany jest na podstawie kryterium zgodności z prawem (por. art. 85 ustawy o samorządzie gminnym, art. 77 ustawy o samorządzie powiatowym, art. 79 ustawy o samorządzie województwa).

Zakres działalności nadzorczej regionalnych izb obrachunkowych wyznaczony został przepisami ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych. Zgodnie z art. 11 ust. 1 tej ustawy właściwość rzeczowa izb obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego (oraz organy związków jednostek samorządu terytorialnego) w sprawach:

- 1) procedury uchwalania budżetu i jego zmian,
- 2) budżetu i jego zmian,
- 3) zaciągania zobowiązań wpływających na wysokość długu publicznego jednostki samorządu terytorialnego oraz udzielania pożyczek,
- 4) zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- 5) podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy - Ordynacja podatkowa,
- 6) absolutorium,
- 7) wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian.

Uchwały i zarządzenia organów jst sprzeczne z prawem są nieważne (por. art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, art. 79 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym,

art. 82 ust. 1 ustawy o samorządzie województwa). W przypadku natomiast nieistotnego naruszenia prawa w uchwale lub zarządzeniu izba nie stwierdza nieważności uchwały lub zarządzenia, lecz ogranicza się do wskazania, że wydano je z naruszeniem prawa (art. 11 ust. 3 ustawy o rio).

Szczególny tryb postępowania ustawodawca przewidział dla przypadków dotyczących stwierdzenia nieważności całości lub części uchwały budżetowej. Zgodnie z art. 12 ust. 1-3 ustawy izba prowadząc postępowanie nadzorcze w sprawie uznania uchwały budżetowej organu stanowiącego jst za nieważną w całości lub w części, wskazuje nieprawidłowości oraz sposób i termin ich usunięcia. Dopiero w przypadku, gdy właściwy organ w wyznaczonym terminie nie usunie wskazanych nieprawidłowości, kolegium izby orzeka o nieważności uchwał w całości lub części. W przypadku stwierdzenia nieważności uchwały budżetowej w całości lub w części budżet lub jego część dotknięte nieważnością ustala kolegium izby.

Do ustalenia budżetu jednostki samorządu terytorialnego izba obowiązana jest także w przypadku niepodjęcia uchwały budżetowej przez organ stanowiący jst do dnia 31 stycznia roku budżetowego oraz w przypadku niezachowania przez tę jednostkę zasad określonych w art. 242-244 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (por. art. 11 ust. 2 i 2a ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych). W tych przypadkach izba ustala budżet jst w zakresie zadań własnych oraz zadań zleconych.

Z uwagi na fakt, że budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki (art. 211 ustawy o finansach publicznych), a jego moc wiążąca kończy się z upływem roku kalendarzowego, w sytuacji, gdy kolegium rozpatrując uchwałę lub zarządzenie dotyczące minionego roku budżetowego stwierdzi nieprawidłowości - nie nakazuje ich usunięcia, lecz ogranicza się do wskazania, że uchwała/zarządzenie zostały podjęte z naruszeniem prawa.

Kolegium Izby obraduje na posiedzeniach, które zwoływane są w razie potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał. W posiedzeniu ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu określonego w art. 1 ust. 2 ustawy o rio, którego sprawa jest rozpatrywana.

W 2022 roku Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi obradowało na 38 posiedzeniach. Z uwagi na obowiązujący stan zagrożenia epidemicznego uprawnienie jednostki do uczestniczenia w posiedzeniu kolegium mogło być realizowane także poprzez złożenie pisemnych wyjaśnień. Posiedzenia w formie stacjonarnej odbywały się z zachowaniem wymogów sanitarnych.

W ramach sprawowanej przez Izbę działalności nadzorczej w 2022 roku Kolegium Izby zbadało **14 240 uchwał i zarządzeń** organów jednostek samorządu terytorialnego oraz związków międzygminnych (w 2021 roku – **12 712**). Z ogólnej liczby zbadanych uchwał i zarządzeń najwięcej dotyczyło:

- budżetu i jego zmian – 9 431,
- wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian – 2 580,
- podatków i opłat lokalnych – 903,
- zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów – 286.

Lp.	Uchwały i zarządzenia jst dotyczące:	Liczba zbadanych uchwał i zarządzeń w 2022 r.
1	Budżetu *)	206
2	zmian budżetu	9 225
3	procedury uchwalania budżetu	2
4	zaciągania zobowiązań wpływających na wysokość długu publicznego jednostki samorządu terytorialnego oraz udzielania pożyczek i poręczeń	321
5	Zaciągania krótkoterminowych pożyczek i kredytów	3
6	podatków i opłat lokalnych	1 002
7	zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego	126
8	Absolutorium**)	203
9	wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian	2 580
10	pozostałe uchwały i zarządzenia	572
Ogółem		14 240

*) W 2022 roku Kolegium RIO w Łodzi zbadało **206** uchwał w sprawie uchwalenia budżetu, z tego: **200** uznano za zgodne z prawem, natomiast w **4** przypadkach Kolegium stwierdziło naruszenie prawa wskazując sposób i termin usunięcia nieprawidłowości, a następnie umorzyło wszczęte postępowanie z uwagi na zastosowanie się przez jst do wskazanych zaleceń, w 2 uchwałach wskazano nieistotne naruszenie prawa.

Różnica pomiędzy liczbą nadzorowanych jednostek 207, a liczbą zbadanych uchwał budżetowych 206 wynika z tego, iż jedną uchwałę budżetową na 2022 rok Związku Komunalnego Gmin z/s w Kleszczowie zbadano w roku 2021.

***) W 2022 roku Kolegium RIO w Łodzi zbadało 203 uchwały w sprawie absolutorium, 202 badane uchwały zostały uznane za zgodne z prawem i przyjęto je do protokołu bez uwag, 1 unieważniono w części. Cztery gminy nie podjęły uchwał w sprawie absolutorium za 2021 r. (GMINA SKIERNIEWICE, MIASTO BRZEZINY, MIASTO ŁOWICZ, MIASTO GMINA RZGÓW) z powodu nie uzyskania wymaganej większości głosów dla postawionych wniosków absolutoryjnych.

LATA/jst	Wyniki postępowania nadzorczego w 2022 roku																
	Liczba zbadanych uchwał i zarządzeń (3 + 5)		z tego:														
	bez naruszenia prawa	3 : 2 w %	z naruszeniem prawa (7+9+11+17)	5 : 2 %	z nieistotnym naruszeniem prawa	7 : 2 %	wszczęte postępowanie, umorzono	9 : 2 %	nieważne (kol. 14+16)	11 : 2 %	nieważne w części	13 : 2 %	nieważne w całości	15 : 2 %	inne rozstrzygnięcia	17 : 2 %	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
2021	12 712	12 635	99,4	77	0,6	2	0,0	8	0,1	64	0,5	43	0,3	21	0,2	3	0,0
2022	14 240	14 173	99,5	67	0,5	5	0,0	9	0,1	51	0,4	22	0,2	29	0,2	2	0,0
z tego:																	
gminy	12 147	12 085	99,5	62	0,5	5	0,0	7	0,1	48	0,4	22	0,2	26	0,2	2	0,0
powiaty	1 472	1 469	99,8	3	0,2	0	0,0	1	0,1	2	0,1	0	0,0	2	0,1	0	0,0
miasta na prawach powiatu	431	429	99,5	2	0,5	0	0,0	1	0,2	1	0,2	0	0,0	1	0,2	0	0,0
samorząd województwa	122	122	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
związki JST	68	68	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

Informacja o uchwałach i zarządzeniach organów jednostek samorządu terytorialnego i związków komunalnych zbadanych w 2022 r.

Lp.	Uchwały i zarządzenia w zakresie spraw finansowych dotyczące:	Wyniki badania nadzorczego									
		Ogółem w 2022 r.	w tym: uchwał i zarządzeń organów wykonawczych	bez naruszenia prawa	z naruszeniem prawa	z tego:			z tego:		
						z nieistotnym naruszeniem prawa	wszczęte postępowania umorzono	nieważne	nieważne w części	nieważne w całości	inne rozstrzygnięcia
1	budżetu	206	0	200	6	2	4	0	0	0	0
2	zmian budżetu	9 225	6 448	9 218	7	0	5	0	0	0	2
3	wieloletniej prognozy finansowej i zmian	2 580	299	2 580	0	0	0	0	0	0	0
4	procedury uchwalania budżetu	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0
5	emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez organ wykonawczy	29	0	29	0	0	0	0	0	0	0
7	zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów	286	34	283	3	0	0	3	0	0	0
8	udzielania poręczeń	3	1	3	0	0	0	0	0	0	0
9	udzielania poręczeń	3	1	3	0	0	0	0	0	0	0
10	zaciągania krótkoterminowych pożyczek i kredytów	3	2	3	0	0	0	0	0	0	0
11	zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego	126	0	109	17	0	0	17	6	11	0
12	podatków i opłat lokalnych	903	0	876	27	3	0	24	10	14	0
	w tym: opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	312	0	298	14	1	0	13	4	9	0
13	pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochozących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi)	99	0	94	5	0	0	5	5	0	0
14	absolutorium	203	0	202	1	0	0	1	0	1	0
15	pozostałe uchwały i zarządzenia	572	143	571	1	0	0	1	1	0	0
	Ogółem	14 240	6 928	14 173	67	5	9	51	22	29	2

W wyniku badania nadzorczego Kolegium RIO w Łodzi w 67 uchwałach/zarządzeniach jst stwierdziło naruszenie prawa:

- w **51** przypadkach Kolegium wydało rozstrzygnięcie nadzorcze, stwierdzając nieważność uchwały/zarządzenia w całości lub w części; unieważnienie w całości lub w części dotyczyło: 3 uchwał w sprawie zaciągania długoterminowych kredytów i pożyczek, 17 uchwał w sprawie dotacji z budżetu jst, 24 uchwał w sprawie podatków i opłat (w tym 13 dotyczyło opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi), 5 uchwał w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, 1 uchwały w sprawie absolutorium i 1 uchwały w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołectkiego,
- w **4** uchwałach budżetowych i **5** w sprawie zmian budżetu Kolegium stwierdziło naruszenie prawa wskazując sposób i termin usunięcia nieprawidłowości; z uwagi na zastosowanie się przez jst do wskazanych zaleceń – Kolegium umorzyło wszczęte postępowanie;
- w **5** uchwałach Kolegium stwierdziło nieistotne naruszenie prawa – 2 w sprawie uchwalenia budżetu i 3 w sprawie podatków i opłat lokalnych (w tym jednej dotyczącej opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi);
- w **2** uchwałach w sprawie zmian budżetu Kolegium stwierdziło naruszenie prawa – zważywszy jednak, że dotyczyły one budżetu roku 2021 ograniczyło się wyłącznie do wskazania, że uchwały te zostały podjęte z naruszeniem prawa.

Największa liczba wydanych przez Kolegium RIO w Łodzi rozstrzygnięć nadzorczych dotyczyła uchwał w sprawie podatków i opłat lokalnych, w szczególności uchwał wydawanych na podstawie przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W 2022 roku w przypadku **7** uchwał/zarządzeń jst Kolegium Izby umorzyło (w pierwszym etapie) wszczęte postępowanie nadzorcze: 2 dotyczyły uchwał budżetowych, 2 uchwał w sprawie zmiany budżetu, 1 podatków i opłat lokalnych, 2 uchwał w innych sprawach.

W **14 173** uchwałach i zarządzeniach Kolegium nie dopatrzyło się naruszenia prawa. Z uchwał i zarządzeń przyjętych do protokołu bez uwag najwięcej dotyczyło: zmian budżetu i w budżecie – 9 218, wieloletniej prognozy finansowej i jej zmian – 2 580, podatków i opłat lokalnych – 876 (w tym 298 opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi), zaciągania pożyczek i kredytów długoterminowych – 283.

- W 2022 r. do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego zaskarżone zostały 2 rozstrzygnięcia nadzorcze Kolegium. W 2022 roku WSA rozpatrzył obie skargi. W jednym przypadku Sąd oddalił skargę, w drugim – odrzucił, z uwagi na wniesienie jej przez nieuprawniony podmiot.
- 2022 roku do RIO w Łodzi wpłynęły sygnalizacje dotyczące 4 uchwał nadzorowanych przez Izbę jednostek samorządu terytorialnego. Zgłoszone sygnalizacje były przedmiotem obrad Kolegium Izby.

Kolegium Izby nie dopatrzyło się naruszenia prawa (przyjęło do protokołu bez uwag), bądź umorzyło wszczęte postępowanie nadzorcze w odniesieniu do uchwał:

- Rady Miejskiej w Kamieńsku nr XXXIV/390/21 z dnia 29 grudnia 2021 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2022-2025,
- Rady Miejskiej w Kamieńsku nr XXXIV/389/21 z dnia 29 grudnia 2021 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2022-2025 w sprawie uchwalenia budżetu na rok 2022,
- Rady Gminy Zgierz nr XL/449/21 z dnia 26 października 2021 roku w sprawie wyboru metody oraz wysokości stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W przypadku uchwały Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 31 stycznia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Tuszyn na 2022 rok – Kolegium dopatrzyło się nieistotnego naruszenia prawa.

Wstępna kontrola oraz ewidencjonowanie uchwał/zarządzeń organów jst podlegających nadzorowi Izby w zakresie przyjętym w Izbie

Pracownicy Wydziału Analiz, Informacji i Szkoleń dokonywali wstępnej kontroli uchwał i zarządzeń podlegających nadzorowi Izby w zakresie, jaki ustalony został w toku przyjętych procedur wewnętrznych, w tym przy użyciu funkcjonalności systemu Besti@. W 2022 r. pracownicy Wydziału dokonali wstępnej kontroli: 9 431 uchwał budżetowych i ich zmian oraz zarządzeń organów wykonawczych jst zmieniających budżet oraz 2 580 wieloletnich prognoz finansowych i ich zmian.

W miarę potrzeb, w uzgodnieniu z członkami Kolegium, wykonywano dodatkowe analizy i uzyskiwano na bieżąco wyjaśnienia jednostek samorządu terytorialnego w zakresie pojawiających się wątpliwości. Pracownicy Wydziału zajmowali się również gromadzeniem i kompletowaniem dokumentacji związanej z działalnością nadzorczą

Działalność opiniodawcza

Zgodnie z art. 13 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do zadań izb należy także:

- wydawanie, na wniosek organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego, opinii o możliwości spłaty kredytu, pożyczki oraz innych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, a także wykupu papierów wartościowych;
- wydawanie opinii o przedkładanych projektach uchwał budżetowych jst;
- wydawanie opinii o przedkładanych przez zarządy powiatów i województwa oraz wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) informacjach o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze;
- wydawanie opinii o przedkładanych przez zarządy powiatów i województwa oraz przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) sprawozdaniach z wykonania budżetu wraz z informacjami o stanie mienia jednostek samorządu terytorialnego i objaśnieniami;

- wydawanie opinii o wnioskach komisji rewizyjnych organów stanowiących jst w sprawie absolutorium oraz opinii w sprawie uchwały rady gminy o nieudzieleniu wójtowi absolutorium;
- wydawanie opinii o przedkładanych projektach uchwał o wieloletnich prognozach finansowych;
- wydawanie opinii o programach postępowań naprawczych jednostek samorządu terytorialnego.

Oprócz tego, zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych izby wydają opinie:

- w sprawie możliwości sfinansowania deficytu - na podstawie przedstawionego przez jednostkę samorządu terytorialnego projektu uchwały budżetowej (art. 246 ust. 1) oraz uchwały budżetowej (art. 246 ust. 3);
- w sprawie prawidłowości planowanej kwoty długu jednostki samorządu terytorialnego - na podstawie przyjętej przez jednostkę samorządu terytorialnego wieloletniej prognozy finansowej oraz uchwały budżetowej (art. 230 ust. 4).

Składy orzekające Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w 2022 roku wydały łącznie **1 807 opinii**, w tym 3 opinie negatywne oraz 420 opinii zawierających uwagi lub zastrzeżenia. Największa liczba opinii zawierających uwagi lub zastrzeżenia dotyczyła informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze oraz projektów uchwał o wieloletnich prognozach finansowych.

W 3 przypadkach składy orzekające wydały opinie negatywne: 2 dotyczyły możliwości spłaty pożyczki (M.Gm. Opoczno), 1 uchwały w sprawie nieudzielenia absolutorium (Gm. Kutno).

Wyszczególnienie	Liczba wydanych opinii w 2022 r.	Charakter wydanych opinii w 2022 r.			
		pozytywne	pozytywne z uwagami	pozytywne z zastrzeżeniami	negatywne
Ogółem, z tego:	1 807	1 384	398	22	3
Gminy	1 538	1 193	325	17	3
Powiaty	182	126	51	5	0
miasta na prawach powiatów	31	13	18	0	0
samorząd województwa	9	9	0	0	0
związki jst	47	43	4	0	0

Wyniki działalności opiniodawczej Izby i charakter wydanych opinii w 2022 r.

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba wydanych opinii w 2022 roku								
		Razem	Charakter wydanych opinii						negatywne	
			pozytywne	pozytywne z uwagami	pozytywne z zastrzeżeniami					
opinie w sprawie:										
OGÓLEM		1 807	1 384	76,59%	398	22,03%	22	1,22%	3	0,17%
1	projektów uchwał budżetowych jst,	207	130	62,80%	72	34,78%	5	2,42%	0	0,00%
2	projektów uchwał o wieloletnich prognozach finansowych,	207	120	57,97%	82	39,61%	5	2,42%	0	0,00%
3	możliwości sfinansowania deficytu, z tego:	385	328	85,19%	48	12,47%	9	2,34%	0	0,00%
3.1	przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej (art. 246 ust. 1 ufp),	197	155	78,68%	34	17,26%	8	4,06%	0	0,00%
3.2	przedstawionego w uchwale budżetowej (art. 246 ust. 3 ufp),	188	173	92,02%	14	7,45%	1	0,53%	0	0,00%
4	prawidłowości planowanej kwoty długu (art. 230 ust. 4 ufp),	196	170	86,73%	25	12,76%	1	0,51%	0	0,00%
5	splaty/wykupu zobowiązań, z tego:	189	149	78,84%	37	19,58%	1	0,53%	2	1,06%
5.1	o możliwości spłaty kredytu/pożyczki	173	139	80,35%	31	17,92%	1	0,58%	2	1,16%
5.2	o możliwości spłaty innych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ufp	2	2	100,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
5.3	o możliwości wykupu papierów wartościowych	14	8	57,14%	6	42,86%	0	0,00%	0	0,00%
6	informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze,	207	123	59,42%	84	40,58%	0	0,00%	0	0,00%
7	sprawozdań z wykonania budżetu jst,	207	159	76,81%	48	23,19%	0	0,00%	0	0,00%
8	absolutorium, z tego:	209	205	98,09%	2	0,96%	1	0,48%	1	0,48%
8.1	wniosek komisji rewizyjnych o udzielenie absolutorium,	205	205	100,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
8.2	wniosek komisji rewizyjnych o nieudzielenie absolutorium,	2	0	0,00%	1	50,00%	1	50,00%	0	0,00%
8.3	uchwał w sprawie nieudzielenia absolutorium,	2	0	0,00%	1	50,00%	0	0,00%	1	50,00%

Opinie o możliwości spłaty kredytów i pożyczek

Składy orzekające Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wydały 173 opinie w sprawie możliwości spłaty pożyczek i kredytów zaciąganych przez jednostki samorządu terytorialnego (150 dla gmin, 16 dla powiatów, 6 dla miast na prawach powiatów, 1 dla samorządu województwa i 1 dla związku jst), z tego:

- 139 opinii pozytywnych,
- 31 opinii pozytywnych z uwagami,
- 1 opinię pozytywną z zastrzeżeniami,
- 2 opinie negatywne.

Oba zaopiniowane negatywnie wnioski dotyczyły możliwości zaciągnięcia pożyczki przez Miasto Gminę Opoczno.

Opinie o możliwości wykupu papierów wartościowych

W 2022 roku składy orzekające RIO w Łodzi wydały 14 opinii w sprawie możliwości wykupu papierów wartościowych, w tym 8 pozytywnych i 6 z uwagami; 10 wydanych opinii dotyczyło gmin, 2 powiatów, 2 miast na prawach powiatu.

Opinie o możliwości spłaty innych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego,

W 2022 roku składy orzekające wydały 2 pozytywne opinie do wniosku w sprawie zaciągnięcia zobowiązania w formie leasingu operacyjnego - dotyczące Gminy Ładzice i Miasta Gminy Błaszki.

Opinie o przedkładanych projektach uchwał budżetowych

W 2022 r. składy orzekające zaopiniowały 207 projektów budżetu na 2022 i 2023 rok. Wydano 130 opinii pozytywnych, 72 opinie z uwagami i 5 z zastrzeżeniami.

- Składy orzekające zaopiniowały 204 projekty budżetów na 2023 rok (3 projekty budżetu na rok 2023 nie zostały zaopiniowane w roku 2022 z uwagi na bardzo późny wpływ tych dokumentów do Izby tj. w okresie ostatnich dni grudnia 2022 r. i pierwszego tygodnia 2023 r. - Gm. Lipce Reymontowskie, Gm. Daszyna i M.Gm. Tuszyn – opinie zostały wydane w roku 2023)
- Wydano 3 opinie dotyczące projektów budżetów na 2022 (M. Brzeziny, Gm. Daszyna i M.Gm. Tuszyn), które nie zostały wydane w 2021 roku z uwagi na późny wpływ dokumentów do Izby.

Opinie o przedkładanych przez zarządy powiatów i województwa oraz przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) sprawozdaniach z wykonania budżetu za 2021 r.

Składy orzekające Izby zaopiniowały w 2022 r. 207 sprawozdań z wykonania budżetów za 2021 r. Opinię pozytywną otrzymało 159 sprawozdań, 48 opinii zawierało uwagi;

- Samorządowe Województwo Łódzkie otrzymało opinię pozytywną,
- 15 sprawozdań powiatów składy zaopiniowały pozytywnie, 6 pozytywnie z uwagami,
- 2 miasta na prawach powiatu otrzymały opinię pozytywną z uwagami, 1 opinię bez uwag,
- 135 gmin otrzymało opinię pozytywną, 39 opinii zawierało uwagi,

- sprawozdania 7 związków jst składy orzekające zaopiniowały pozytywnie, a 1 opinia zawierała uwagi.

Izba nie wydała negatywnych opinii w powyższej sprawie, wobec czego obowiązek wynikający z art. 21 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych dotyczący informowania Wojewody oraz Ministra Finansów o takich opiniach - był bezprzedmiotowy.

Opinie o przedkładanych przez zarządy powiatów i województwa oraz przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) informacjach o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze 2022 r.

W 2022 r. składy orzekające Izby wydały 207 opinii w sprawie informacji o przebiegu wykonania budżetu jednostek samorządu terytorialnego w I półroczu 2022 r. (123 opinie pozytywne, 84 opinie pozytywne z uwagami):

- Samorządowe Województwo Łódzkie otrzymało opinię pozytywną,
- wśród 21 informacji powiatów o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze 2022 r. 10 otrzymało opinię pozytywną, 11 - z uwagami,
- miasta na prawach powiatu otrzymały 1 opinię pozytywną i 2 opinie z uwagami,
- gminy otrzymały 104 opinie pozytywne i 70 opinii z uwagami,
- związki jst otrzymały 7 opinii pozytywnych i 1 pozytywną z uwagami.

Opinie o wnioskach komisji rewizyjnych organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego w sprawie absolutorium.

Komisje rewizyjne przedłożyły do zaopiniowania składom orzekającym Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi łącznie 207 wniosków w sprawie absolutorium za 2021 rok, w tym 2 o nieudzielenie absolutorium.

Składy orzekające wydały 205 opinii pozytywnych, 1 pozytywną z uwagami i 1 z zastrzeżeniami.

Opinie o projektach uchwał o wieloletnich prognozach finansowych

Składy Orzekające Izby zaopiniowały w 2022 r. 207 projektów uchwał o wieloletnich prognozach finansowych na 2022 i 2023 rok.

Opinię pozytywną otrzymało 120 projektów, 82 opinie wskazywały uwagi, w 5 opiniach zawarto zastrzeżenia,

- W 2022 roku nie zostały wydane 3 opinie dotyczące projektów wpf na 2023 r (Gm. Lipce Reymontowskie, Gm. Daszyna i M.Gm. Tuszyn) - z uwagi na bardzo późny wpływ tych dokumentów do Izby tj. w okresie ostatnich dni grudnia 2022 r. i pierwszego tygodnia 2023 r. opinie zostały wydane w 2023 r.;
- Wydano 3 opinie dotyczące projektów wpf na 2022 (M. Brzeziny, Gm. Daszyna i M.Gm. Tuszyn), które nie zostały wydane w 2021 roku z uwagi na późny wpływ dokumentów do Izby.

Opinie w sprawie możliwości sfinansowania deficytu – na podstawie przedstawionego projektu uchwały budżetowej.

W 2022 roku składy orzekające Izby na podstawie projektów uchwał budżetowych na 2022 i 2023 r. wydały 197 opinii w sprawie możliwości sfinansowania deficytu. W 10 przypadkach odstąpiono od wydania opinii z powodu uchwalonej nadwyżki

budżetowej lub równowagi budżetowej. Nie zostały wydane 3 opinie dotyczące możliwości sfinansowania deficytu – na podstawie przedstawionego projektu uchwały budżetowej na 2023 r (Gm. Lipce Reymontowskie, Gm. Daszyna i M.Gm. Tuszyn) - z uwagi na bardzo późny wpływ tych dokumentów do Izby tj. w okresie ostatnich dni grudnia 2022 r. i pierwszego tygodnia 2023 r. opinie zostały wydane w 2023 r.

Wydano 3 opinie dotyczące możliwości sfinansowania deficytu – na podstawie przedstawionego projektu uchwały budżetowej na 2022 r (M. Brzeziny, Gm. Daszyna i M.Gm. Tuszyn), które nie zostały wydane w 2021 roku z uwagi na bardzo późny wpływ tych dokumentów do Izby.

Opinie w sprawie możliwości sfinansowania deficytu – na podstawie przedstawionej uchwały budżetowej

W 2022 roku składy orzekające RIO w Łodzi wydały **188** opinii w sprawie możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale budżetowej **na 2022 rok**, z tego:

- 173 opinie pozytywne,
- 14 opinii z uwagami,
- 1 z zastrzeżeniami

W 18 przypadkach odstąpiono od wydania opinii z powodu uchwalonej nadwyżki budżetowej lub równowagi budżetowej.

Jedna opinia dotycząca możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale budżetowej na 2022 rok została wydana w roku 2021.

Opinie o prawidłowości planowanej kwoty długu

Składy orzekające Izby wydały w 2022 r. 196 opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu przyjmując za podstawę informacje wynikające z uchwał budżetowych oraz uchwał w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na 2022 r. z tego:

- 3 opinie dotyczące miast na prawach powiatu,
- 20 opinii dotyczących powiatów,
- 1 opinię dla samorządu województwa,
- 171 opinii dotyczących gmin.

Opinię pozytywną w zakresie planowanej kwoty długu otrzymało 170 jst, 25 opinii zawierało uwagi, 1 opinia zawierała zastrzeżenia.

W 10 przypadkach odstąpiono od wydania opinii ponieważ jednostka nie posiadała długu.

Jedna opinia dotycząca prawidłowości planowanej kwoty długu została wydana w roku 2021.

Rozpatrywanie odwołań od uchwał (opinii) składów orzekających

Zgodnie z art. 20 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych od uchwał składów orzekających służy odwołanie do kolegium izby.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w 2022 r. rozpatrzyło 1 odwołanie od opinii składu orzekającego – to jest odwołanie Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Żarnów z dnia 20 czerwca 2022 r. od uchwały nr II/126/2022 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie opinii do

wniosku Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Żarnów o udzielenie absolutorium Wójtowi Gminy.

Kolegium uwzględniło odwołanie, przy czym z innych przyczyn niż podane przez Odwołującego.

Rozpatrywanie zastrzeżeń do wniosków zawartych w wystąpieniach pokontrolnych;

Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 5a ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do zadań kolegium Izby należy rozpatrywanie zastrzeżeń do wniosków zawartych w wystąpieniach pokontrolnych;

W 2022 r. Kolegium RIO w Łodzi rozpatrzyło zastrzeżenia złożone przez: Miasto Łódź (Kolegium oddaliło zastrzeżenie), Burmistrza Koluszek (Kolegium oddaliło zgłoszone zastrzeżenia), Wójta Gminy Kleszczów (Kolegium oddaliło zastrzeżenia zgłoszone do pięciu wniosków pokontrolnych i uwzględniło zastrzeżenie zgłoszone do jednego wniosku pokontrolnego), Marszałka Województwa Łódzkiego (Kolegium oddaliło zastrzeżenie zgłoszone do jednego wniosku pokontrolnego oraz uwzględniło zastrzeżenie zgłoszone do drugiego wniosku pokontrolnego).

Analiza sprawozdań statystycznych oraz informacji dot. wykonania budżetu jst za półrocze oraz za rok budżetowy, kontrola wniosków o przyznanie części rekompensującej subwencji ogólnej.

Zgodnie z art. 9a ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych - izby kontrolują pod względem rachunkowym i formalnym kwartalnie sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz wnioski o przyznanie części rekompensującej subwencji ogólnej:

- kontrola rachunkowa i formalna sprawozdań z wykonania budżetów jst wykonywana była przez pracowników Wydziału Analiz, Informacji i Szkoleń; ponadto na potrzeby działalności opiniodawczej Izby pracownicy Wydziału wykonywali szczegółowe analizy złożonych za II i IV kwartał roku budżetowego sprawozdań w zakresie, jaki ustalony został w toku przyjętych procedur wewnętrznych.

Zgodnie z § 3 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobu ustalania i trybu przekazywania gminom części rekompensującej subwencji ogólnej na wyrównanie ubytku dochodów w specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2004 r. nr 65 poz. 599 z późn. zm.) gmina składa wniosek do właściwej miejscowo regionalnej izby obrachunkowej w terminie do dnia 25 sierpnia roku budżetowego, wykazując roczne skutki zwolnienia z podatku od nieruchomości według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy.

W 2022 roku Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi nie otrzymała żadnego wniosku w powyższej sprawie.

Gromadzenie i ewidencja danych dotyczących nadzorowanych jednostek samorządu terytorialnego – w zakresie działalności nadzorczej, opiniodawczej Izby.

W ramach Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń prowadzona jest elektroniczna ewidencja danych w zakresie:

- wyników działalności nadzorczej Kolegium RIO w Łodzi,
- wyników działalności opiniodawczej składów orzekających,
- prowadzony jest także rejestr posiedzeń składów orzekających.

Zadania z zakresu statystyki publicznej

Zadania z zakresu statystyki publicznej wykonywane były przez Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń. W 2022 r. obejmowały one obowiązki związane z przyjmowaniem, weryfikacją i przekazywaniem właściwym odbiorcom:

- sprawozdawczości budżetowej:
  - a. miesięcznej – trzy okresy sprawozdawcze (za styczeń, listopad i grudzień),
  - b. kwartalnej – cztery okresy sprawozdawcze (kwartały I-IV),
- rocznej sprawozdawczości finansowej,
- sprawozdawczości w zakresie operacji finansowych:
  - a. jednostek samorządu terytorialnego - cztery okresy sprawozdawcze,
  - b. jednostek z osobowością prawną, dla których jst jest organem założycielskim lub nadzorującym - cztery okresy sprawozdawcze,
- sprawozdawczości podatkowej w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego – dwa okresy sprawozdawcze.

Sprawozdawczość budżetowa i finansowa

W 2022 roku zgodnie z przepisem § 12 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej jednostki samorządu terytorialnego przekazywały¹ do regionalnych izb obrachunkowych, sprawozdania:

- Rb-27S - sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jst,
- Rb-PDP - sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy/miasta na prawach powiatu,
- Rb-28S - sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jst,
- Rb-28NWS - sprawozdanie z wykonania planu wydatków jst, które nie wygasły z upływem roku budżetowego,
- Rb-NDS - sprawozdanie o nadwyżce / deficycie jst,
- Rb-30S - sprawozdanie z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych,
- Rb-34S - sprawozdanie z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 223 ust. 1 ustawy o finansach publicznych,
- Rb-ST - sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jst.

---

¹ za poszczególne okresy sprawozdawcze sprawozdania były przekazywane – zgodnie z rozporządzeniem - wyłącznie w formie dokumentu elektronicznego.

Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń przekazywał w/w sprawozdania do Ministerstwa Finansów w formie elektronicznej, w terminach określonych w rozporządzeniu.

W ramach wykonywania w 2022 r. zadań związanych z przekazaniem przez jst sprawozdań budżetowych Wydział przyjął po kontroli formalno-rachunkowej oraz analizie **5 667 sprawozdań** (w tym 1 159 korekt).

Ponadto jednostki samorządu terytorialnego przekazywały do wiadomości regionalnych izb obrachunkowych w formie dokumentu elektronicznego sprawozdania:

- Rb-27ZZ - sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jst ustawami;
- Rb-50 - sprawozdanie o dotacjach/wydatkach związanych w wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jst ustawami.

Do zadań Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń należy także przyjmowanie bilansów z wykonania budżetu, sprawozdań finansowych łącznych i skonsolidowanych bilansów jst, które w 2022 r. przekazywane były przez organy jst na podstawie § 34 ust. 4 i 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami do Izby przekazywane były następujące rodzaje sprawozdań finansowych, sporządzanych przez zarządy jednostek samorządu terytorialnego:

- bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- sprawozdanie finansowe jednostki samorządu terytorialnego, obejmujące:
  - ✓ łączny bilans, obejmujący dane wynikające z bilansów samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych,
  - ✓ łączny rachunek zysków i strat, obejmujący dane wynikające z rachunków zysków i strat samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych,
  - ✓ łączne zestawienie zmian w funduszu, obejmujące dane wynikające z zestawień zmian w funduszu samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych,
  - ✓ informację dodatkową obejmującą dane wynikające z informacji dodatkowych samorządowych jednostek budżetowych oraz samorządowych zakładów budżetowych,
- skonsolidowany bilans jednostki samorządu terytorialnego.

Pracownicy Wydziału dokonywali analizy sprawozdań finansowych za 2021 rok oraz ewentualnych korekt przekazanych za lata wcześniejsze. Analiza bilansu z wykonania budżetu jst służyła m.in. wyliczaniu stanu środków do dyspozycji jednostki, którą może zaangażować w przychodach budżetu w kolejnych latach.

W ramach wykonywania w 2022 r. zadań związanych z przekazaniem przez organy jst bilansów z wykonania budżetu i sprawozdań finansowych, Wydział przyjął po kontroli formalno-rachunkowej oraz analizie:

- **230** bilansów z wykonania budżetu jst (w tym 23 korekty)

- łączne sprawozdania finansowe jednostek budżetowych i zakładów budżetowych złożone przez 207 jst, z czego przeanalizowano: 216 łącznych bilansów (w tym 9 korekt), 218 łącznych rachunków zysków i strat (w tym 9 korekty), 215 łącznych zestawień zmian w funduszu (w tym 8 korekt) oraz 213 informacje dodatkowe (w tym 6 korekt);
- w 2022 r. wpłynęło **217** skonsolidowanych bilansów, sporządzonych i przekazanych przez jst w formie elektronicznej w programie Besti@, w tym 10 stanowiły korekty. *Pracownicy Wydziału, zgodnie z przepisami rozporządzenia (§ 34 ust. 7), przekazali Ministerstwu Finansów w formie dokumentu elektronicznego skonsolidowane bilanse nadzorowanych jednostek samorządu terytorialnego sporządzone na dzień 31.12.2021 r.*

Sprawozdania jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 2396) w 2022 roku były przyjmowane:

- Rb-Z - kwartalne sprawozdania o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji - za IV kwartał 2021r., oraz za I, II i III kwartał 2022 r.,
- Rb-N - kwartalne sprawozdania o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych – za IV kwartał 2021r., oraz za I, II i III kwartał 2022 r.,
- Rb-UZ - roczne sprawozdania uzupełniające o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych za 2021 rok.

Na powyższe sprawozdania składały się:

- 1) sprawozdania **łączne** w zakresie budżetów jst obejmujące zobowiązania i należności samorządów oraz ich jednostek organizacyjnych – przekazywane systemem BeSTi@;
- 2) sprawozdania **zbiorcze** w zakresie operacji finansowych samorządowych jednostek posiadających osobowość prawną (samorządowych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, samorządowych instytucji kultury, samorządowych osób prawnych utworzonych na podstawie odrębnych ustaw) - przekazywane przez jednostki samorządu terytorialnego będące dla nich organem założycielskim lub nadzorującym systemem BeSTi@.

W 2022 roku pracownicy Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń skontrolowali:

- 1) 2 135 sprawozdań **łącznych** (w tym 285 korekt) w zakresie budżetów jst, na które składały się:
  - 907 sprawozdania Rb-Z, z czego 8,7 % było korektami sprawozdań,
  - 1 019 sprawozdań Rb-N, z czego 18,7 % było korektami sprawozdań,
  - 209 sprawozdania Rb-UZ, z czego 7,2 % było korektami sprawozdań.
- 2) 2 138 sprawozdań **zbiorczych** (w tym 191 korekt) w zakresie samorządowych jednostek posiadających osobowość prawną, na które składały się:
  - 1 069 formularzy sprawozdań Rb-Z, z czego 10,0 % było korektami sprawozdań,
  - 1 038 formularzy sprawozdań Rb-N, z czego 7,3 % było korektami sprawozdań,
  - 31 formularzy sprawozdań Rb-UZ, z czego 25,8 % było korektami sprawozdań.

Pracownicy na podstawie przyjętych sprawozdań sporządzali:

- 1) zgodnie z § 8 ust. 3 rozporządzenia - **sprawozdania zbiorcze na podstawie sprawozdań łącznych** otrzymanych od jednostek samorządu terytorialnego i przekazywali do Głównego Urzędu Statystycznego w terminach określonych w załączniku nr 6 rozporządzenia;
- 2) zgodnie z § 8 ust. 5 rozporządzenia - **sprawozdania zbiorcze na podstawie sprawozdań zbiorczych** otrzymanych od jednostek samorządu terytorialnego posiadających jednostki organizacyjne z osobowością prawną (m. in. instytucje kultury i zoz-y) i przekazywali do Głównego Urzędu Statystycznego w terminach określonych w załączniku nr 7 rozporządzenia.

Ponadto, zgodnie z § 10 ust. 9 rozporządzenia, w przypadku otrzymania korekt sprawozdań pracownicy Wydziału sporządzali korekty sprawozdań zbiorczych w terminie do 5 dnia następnego miesiąca po miesiącu, w którym wpłynęły korekty od jst - zarówno w zakresie budżetów jst, jak i w zakresie jednostek posiadających osobowość prawną - i przekazywali je do Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Sprawozdania podatkowe w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego – SP-1

W 2018 roku dla organów podatkowych właściwych w sprawach podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego wprowadzono obowiązek sporządzania sprawozdania podatkowego SP-1 w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego.

Zgodnie z art. 7b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych z dnia 12 stycznia 1991r. oraz przepisami Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 r. w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego - jednostki samorządu terytorialnego przekazywały² do regionalnych izb obrachunkowych ww. sprawozdania w dwóch terminach:

- 1) część A sprawozdania obejmującą dane o wysokości stawek podatku od nieruchomości, średniej ceny skupu żyta, średniej ceny sprzedaży – do 10 stycznia 2022 r.,
- 2) część B sprawozdania obejmującą dane o podstawach opodatkowania podatkiem od nieruchomości, podatkiem rolnym i podatkiem leśnym oraz o podstawach opodatkowania zwolnionych od podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego na mocy uchwał rad gmin – do 20 lipca 2022 r.

Pracownicy Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń przyjęli w 2022 r. w/w sprawozdania ze 177 gmin; sprawdzili poprawność formalną tych sprawozdań, w przypadku stwierdzenia błędów - kontaktowali się z jednostkami samorządu terytorialnego w celu uzyskania wyjaśnień lub poprawionej wersji sprawozdań, udzielali telefonicznie jednostkom samorządu terytorialnego porad oraz wyjaśnień w zakresie sporządzenia w/w sprawozdania. Wszystkie otrzymane sprawozdania wraz z korektami (374 formularzy, w tym 24 korekt) przekazali do Ministerstwa Finansów w terminach wskazanych w rozporządzeniu.

---

² sprawozdania były przekazywane – zgodnie z rozporządzeniem - wyłącznie w formie dokumentu elektronicznego z wykorzystaniem aplikacji wskazanej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych – system Besti@.

Inne zadania.

Sprawozdania o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych

Zgodnie z art. 34 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej z dnia 30 kwietnia 2004 r. oraz przepisami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych jednostki samorządu terytorialnego przekazują Ministrowi Finansów za pośrednictwem regionalnych izb obrachunkowych (w formie elektronicznej, na formularzu udostępnionym przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w powszechnie dostępnej sieci teleinformatycznej - na stronie internetowej www.uokik.gov.pl) roczne sprawozdania o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych.

W 2022 roku w ramach Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń przyjęto od nadzorowanych przez Izbę jednostek samorządu terytorialnego i przekazano do Ministerstwa Finansów (w formie elektronicznej) wraz z korektami - 185 rocznych sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych za 2021 rok.

Rozpatrywanie skarg dotyczących zadań lub działalności rady gminy, rady powiatu i sejmiku województwa – w zakresie spraw finansowych

Zgodnie z art. 229 pkt. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego – regionalne izby obrachunkowe są organami właściwymi do rozpatrywania skarg dotyczących zadań lub działalności rady gminy, rady powiatu i sejmiku województwa – w zakresie spraw finansowych. Organem właściwym do rozpatrywania skarg na organy stanowiące jest w pozostałym zakresie, jak również w sprawach dotyczących zadań zleconych z zakresu administracji rządowej jest wojewoda. Organami właściwymi do rozpatrywania skarg dotyczących organów wykonawczych jest odpowiednio: rada gminy, rada powiatu i sejmik województwa.

W 2022 roku przedmiotem zainteresowania Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi były 3 pisma zawierające skargi na organ stanowiący. Wszystkie pisma złożone zostały przez osoby fizyczne. Dwie skargi przekazane zostały do załatwienia właściwym w ich sprawie organom. W stosunku do jednej ze skarg Izba podjęła czynności wyjaśniające, w wyniku których uznała, że podniesione w niej zarzuty znajdują potwierdzenie.

W 2022 roku do Izby nie wpłynęły skargi na organy wykonawcze jst.

Organizacja i zapewnienie funkcjonowania RIO w Łodzi

Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi działała w roku 2022 w oparciu o:

- Ramowy Plan Pracy Izby przyjęty uchwałą Kolegium Nr 41/113/2021 z dnia 22 grudnia 2021 roku oraz
- plan dochodów i wydatków budżetowych ustalony pierwotnie ustawą budżetową - plan ten w trakcie roku budżetowego był uaktualniany (szczegółowa informacja nt. wykonania budżetu znajduje się w sprawozdaniu z wykonania budżetu Izby za rok 2022).

W 2022 roku Kolegium RIO w Łodzi, w oparciu o przepis art. 18 ustawy o rio rozpatrzyło sprawozdania dot. działalności Izby, w tym sprawozdanie z wykonania budżetu Izby za rok 2021. Kolegium podjęło także uchwałę w sprawie wniosków do projektu budżetu Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi na 2023 rok.

Zadania w zakresie organizacji i zapewnienia funkcjonowania RIO w Łodzi zrealizowane zostały zgodnie z przyjętym ramowym planem pracy oraz w terminach wynikających z przepisów prawa.

Po raz kolejny należy wskazać, że istotnym, narastającym od wielu lat problemem związanym z funkcjonowaniem Izby jest niedostateczny poziom środków finansowych koniecznych do zapewnienia niezbędnej obsady etatowej. Sytuacja ta skutkuje odpływem doświadczonych pracowników i jednocześnie znacząco utrudnia pozyskanie z rynku pracy osób o doświadczeniu i kwalifikacjach niezbędnych dla realizacji zadań Izby. Występujące obecnie niedobory etatowe mogą w dłuższym okresie czasu przełożyć się na spadek parametrów decydujących o potencjale wykonywania przez Izbę zadań nadzorczych, opiniodawczych i kontrolnych.

Dodatkowo z uwagi na szczególną strukturę organizacyjną regionalnych izb obrachunkowych oraz strukturę wiekową pracowników Izby łódzkiej przy obecnie stosowanych zasadach kalkulowania limitu wydatków na wynagrodzenia (§ 4010), w kolejnym roku budżetowym mogą wystąpić trudności w zakresie wypracowania w ramach oszczędności środków na wypłaty odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych.

Dane dotyczące składu osobowego Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku w Wydziale Kontroli Gospodarki Finansowej RIO w Łodzi zatrudnionych było 28 inspektorów kontroli – z wyłączeniem Naczelników Wydziału. W ciągu całego 2022 roku w Wydziale zatrudniono 1 pracownika, natomiast z Wydziału odeszły 2 osoby.

Dane dotyczące składu osobowego Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku w Wydziale Informacji, Analiz i Szkoleń RIO w Łodzi zatrudnionych było 22 osoby:

- 1) Naczelnik Wydziału (1 etat),

- 2) Zastępca Naczelnika (1 etat)
- 3) na stanowisku ds. analiz nadzorczych i opiniodawczych:
  - a. w Zespołach Zamiejscowych - 8 pracowników (7,875 etatu, w tym 1 emeryt zatrudniony w wymiarze 0,875 etatu i 1 osoba na zwolnieniu lekarskim/urlopie),
  - b. w siedzibie RIO w Łodzi – 8 pracowników (8 etatów, w tym 1 emeryt)
- 4) na stanowisku ds. obsługi Kolegium – 1 pracownik (1 etat),
- 5) na stanowisku ds. informacji i szkoleń – 3 pracowników (3 etaty), z czego 1 osoba przebywa na długotrwałym zwolnieniu lekarskim/urlopie.

Istnieje możliwość, że w roku 2023 trzy osoby skorzystają z przysługujących uprawnień emerytalnych, co przy kolejnych dwóch osobach pozostających na długotrwałych urloпах/zwolnieniach oraz jednym etacie nieobsadzonym w długiej perspektywie czasowej (i zerowym zainteresowaniem dot. zatrudnienia) oznacza 25% braki kadrowe.

Z prowadzonych w poprzednich latach naborów wynika, że obecna oferta zatrudnienia nowych pracowników w Wydziale spotyka się z niewielkim zainteresowaniem i prowadzi do pozyskania z rynku pracy pracowników nieposiadających doświadczenia lub posiadających niewielkie doświadczenie, a co za tym idzie wymagających co najmniej rocznego okresu przygotowania i przyuczenia do realizacji podstawowych zadań Wydziału. Natomiast znacznie dłuższego okresu czasu (przeciętnie - kolejne dwa lata) wymaga przygotowanie pracownika do samodzielnej realizacji wszystkich zadań stanowiska ds. analiz nadzorczych i opiniodawczych.

Ulegający stałemu zmniejszaniu stan osobowy Wydziału może prowadzić w najbliższej przyszłości do poważnych ograniczeń w realizacji zadań Wydziału na rzecz Członków Kolegium, co będzie skutkowało koniecznością wypracowania innych niż dotychczasowe, form współpracy.

Mając na uwadze obserwowane w Izbie trudności związane z zatrudnianiem nowych pracowników, fakt, iż zatrudniani są pracownicy bez doświadczenia, jak również odpływ pracowników z wieloletnim doświadczeniem (w związku z nabyciem uprawnień emerytalnych lub przechodzących do lepiej płatnej pracy) – istnieje realne niebezpieczeństwo przerwania naturalnego łańcucha pokoleń między pracownikami najstarszymi (z dużym doświadczeniem), a pracownikami młodymi. Tendencja ta przełożyć się może na brak wykwalifikowanej kadry mogącej przekazać wiedzę nowo zatrudnianym, nie posiadającym doświadczenia pracownikom.

Sprawozdanie z działalności informacyjno-szkoleniowej Izby, w tym działalności Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń w 2022 roku

Ustawa z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych określająca zadania regionalnych izb obrachunkowych – zobowiązała izby do prowadzenia działalności informacyjnej i szkoleniowej w zakresie objętym nadzorem i kontrolą. Działalność ta prowadzona jest m.in. poprzez:

- informowanie objętych właściwością Izby jednostek samorządu terytorialnego o zmianach przepisów prawnych,
- udzielanie informacji/wyjaśnień na zapytania kierowane przez jednostki samorządu terytorialnego, w tym w sprawach dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych,
- udostępnianie informacji dotyczących spraw publicznych na podstawie przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej,
- zamieszczenie na stronie internetowej informacji o posiedzeniach Kolegium Izby;
- zamieszczanie na stronie internetowej uchwał podejmowanych przez Kolegium Izby oraz uchwał podejmowanych przez składy orzekające Izby,
- przygotowywanie materiałów na potrzeby opracowywanego w ramach Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych sprawozdania z działalności regionalnych izb obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego,
- szkolenia dla jednostek samorządu terytorialnego.

Odpowiedzi na kierowane do Izby zapytania/stanowiska związane ze zgłaszanymi przez JST problemami

W 2022 roku Izba udzieliła 73 odpowiedzi na zapytania kierowane przez nadzorowane jednostki samorządu terytorialnego, w tym na podstawie art. 13 pkt 11 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

Koordinowaniem działań poszczególnych komórek organizacyjnych Izby uczestniczących w procesie opracowania stanowiska Izby zajmował się Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń.

Stanowiska zajmowane w odpowiedzi na wnioski zgłaszane w trybie art.13 ustawy o rio zamieszczane były na stronie BIP RIO w Łodzi. Na stronie internetowej Izby (www.lodz.rio.gov.pl) zamieszczane były również inne stanowiska lub wyjaśnienia dotyczące problemów zgłaszanych przez nadzorowane przez Izbę jednostki samorządu terytorialnego.

Tematyka zgłaszanych do Izby zapytań dotyczyła:

- podatków i opłat lokalnych – 2
- kompetencji organów jst i komisji stałych organów stanowiących jst – 5
- klasyfikacji budżetowej – 4
- zaciągania zobowiązań - 1
- sprawozdawczości budżetowej – 4
- zamówień publicznych - 1
- zasad i form finansowania zadań jst – 20
- pomocy obywatelom Ukrainy – 7
- innych – 29

Podobnie jak w latach poprzednich, została utrzymana praktyka spotkań, konsultacji telefonicznych członków Kolegium oraz pracowników Izby z przedstawicielami nadzorowanych przez Izbę jednostek, mająca na celu udzielanie wyjaśnień oraz instruktażu w sprawach objętych zakresem działalności Izby. Członkowie Kolegium poruszali przede wszystkim kwestie objęte działalnością nadzorczą i opiniodawczą, w szczególności odnoszące się do uchwalania i wykonywania budżetu, zaciągania zobowiązań przez jst; dotacji przyznawanych z budżetu jst; podatków i opłat lokalnych; gospodarowania odpadami komunalnymi; absolutorium oraz wieloletniej prognozy finansowej. Znaczna część powyższych kwestii wiązała się z różnymi aspektami wdrażania przepisów związanych z pomocą obywatelom Ukrainy.

W ramach działalności informacyjnej prowadzonej przez Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń udzielano głównie informacji w zakresie sprawozdawczości budżetowej, wieloletniej prognozy finansowej, rachunkowości, a także Systemu zarządzania budżetami jst Besti@ oraz e-nadzór.

Działalność informacyjna Izby prowadzona była również w trakcie prowadzonych przez Izbę czynności kontrolnych.

Informacja publiczna

Prawo do informacji publicznej zagwarantowane zostało w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z art. 61 Konstytucji RP prawo to obejmuje m.in. informacje o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne, jak również uzyskiwanie informacji o działalności organów samorządu gospodarczego i zawodowego, a także innych osób oraz jednostek organizacyjnych w zakresie, w jakim wykonują one zadania władzy publicznej i gospodarują mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa.

Skonkretyzowanie przez ustawodawcę prawa dostępu do informacji publicznej nastąpiło poprzez przepisy ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej. Zgodnie z przepisami ustawy informację publiczną stanowi każda informacja o sprawach publicznych. Prawo dostępu do informacji przysługuje każdemu, od osoby wykonującej prawo do informacji nie wolno żądać wykazania interesu prawnego lub faktycznego. Obowiązane do udostępnienia informacji są władze publiczne oraz inne podmioty wykonujące zadania publiczne.

Udostępnianie informacji publicznej następuje m.in. w drodze:

- ogłaszania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej,
- udostępniania informacji na wniosek zainteresowanych podmiotów.

Informacja publiczna udzielana przez Izbę na wniosek zainteresowanych podmiotów

W 2022 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wpłynęło 27 wniosków o udzielenie informacji publicznej (w tym 14 złożonych przez osoby fizyczne). Wnioski te obejmowały 31 zagadnień.

Rodzaj działalności Izby, której dotyczyła informacja	Liczba udzielonych informacji	Przedmiot wniosku/Udostępnione informacje
Działalność nadzorcza	1	skarga do WSA.
Działalność kontrolna	13	Protokoły kontroli, zakres i okres kontroli, wystąpienia pokontrolne, w tym dotyczące zawiadomienia organów ścigania, sposób prowadzenia kontroli, wyniki kontroli.
sprawozdawczości	2	Bilanse jst
Sprawy pozostałe	15	Organizacja i funkcjonowanie Izby, korespondencja Izby z podmiotami zewnętrznymi., działalność informacyjna Izby.

Dane w zakresie informacji publicznej były przygotowywane i opracowywane przez właściwe komórki merytoryczne Izby, to jest Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń, Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej oraz Biuro Izby. Odpowiedzi udzielane były w terminach wynikających z ustawy o dostępie do informacji publicznej, w formie wskazanej przez wnioskodawcę, ewentualnie wskazywano miejsce opublikowania informacji.

Strona internetowa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi oraz Biuletyn Informacji Publicznej

Działalność informacyjna Izby, w tym realizowana przez Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń, prowadzona jest również poprzez stronę internetową Izby (www.lodz.rio.gov.pl) oraz stronę podmiotową Biuletynu Informacji Publicznej (www.bip.lodz.rio.gov.pl).

Na stronach tych w 2022 r. zamieszczane były m.in.:

- opinie składów orzekających Izby,
- rozstrzygnięcia nadzorcze Kolegium Izby,

- sprawozdanie z działalności Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi,
- ramowy plan pracy Izby,
- wyjaśnienia udzielane w trybie art. 13 pkt 11 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych,
- pisma i stanowiska innych urzędów,
- informacje o organizowanych szkoleniach,
- informacje o planowanych posiedzeniach Kolegium Izby,
- komunikaty i informacje ważne dla prawidłowości działania jednostek samorządu terytorialnego,
- informacje o zmianach przepisów prawnych,
- informacje dotyczące organizacji i funkcjonowania Izby.

Poczta elektroniczna

Działalność informacyjna Izby realizowana poprzez Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń prowadzona jest także za pośrednictwem poczty internetowej. Pewną i szybką komunikację w tym zakresie umożliwia uruchomiony już w roku 2004 dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w Polsce serwer poczty elektronicznej.

W 2022 roku drogą elektroniczną, w tym poprzez ePUAP przekazywana była m.in. korespondencja dotycząca sprawozdawczości budżetowej i finansowej, sprawozdawczości kierowanej do MF, do GUS, informacje o organizowanych przez Izbę szkoleniach, itp.

Przygotowywanie i opracowywanie materiałów dla Sejmu i Senatu RP dotyczących sprawozdania z działalności regionalnych izb obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego

W 2022 roku, w związku z przygotowaniem materiałów do *Sprawozdania z działalności regionalnych izb obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w 2021 roku* przedkładanego corocznie przez Krajową Radę Regionalnych Izb Obrachunkowych Sejmowi i Senatowi, w ramach Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń opracowano materiały dotyczące:

- działalności nadzorczej, opiniodawczej, informacyjnej i szkoleniowej RIO w Łodzi w 2021 roku;
- kontroli sprawozdań budżetowych jst, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych oraz sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych w jst zbadanych w 2021 r.;
- projektów budżetów i budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 2021 rok, informacje dotyczące uchwał podjętych w 2021 roku o wydatkach, które nie wygasają z upływem roku budżetowego, a zostaną zrealizowane w roku następnym;
- działalności związków międzygminnych i związku powiatów, wyników postępowania nadzorczego dotyczącego zbadanych uchwał związków w 2021 roku;
- skarg do Wojewódzkiego/Naczelnego Sądu Administracyjnego w 2021 roku;

- skarg na działalność organów stanowiących i wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego;
- realizacji ustawy o dostępie do informacji publicznej w 2021 roku;
- wykonania budżetu przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Łodzi, zatrudnienia, wynagrodzenia, wykształcenia, kwalifikacji i szkolenia pracowników Izby w 2021 roku (przy współpracy z Biurem Izby i Działem Księgowości);

Dodatkowo Wydział przekazał informacje dotyczące:

- działalności RIO w Łodzi w zakresie obsługi rzeczników dyscypliny finansów publicznych i regionalnej komisji orzekającej w 2021 r. (informacja opracowana przez pracownika zajmującego się obsługą administracyjno-techniczną komisji orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych),
- stwierdzonych w 2021 r. nieprawidłowościach w zakresie danych dotyczących naliczania subwencji (informacja przygotowana przez Wydział Kontroli).

Przy sporządzaniu informacji korzystano z dokumentów źródłowych oraz prowadzonej w Wydziale ewidencji uchwał Kolegium i opinii składów orzekających. Część danych przygotowano we współpracy z pracownikami Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej, Biura Izby, Działu Księgowości, obsługą administracyjno-techniczną komisji orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Dane zostały przekazane w formie elektronicznej – do poszczególnych regionalnych izb obrachunkowych – autorów odpowiednich części *Sprawozdania z działalności regionalnych izb obrachunkowych*.

Wydział Analiz, Informacji i Szkoleń był współautorem ww. Sprawozdania w części dotyczącej: działalności nadzorczej izb – w zakresie:

- skarg do wojewódzkich sądów administracyjnych;
- wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego objętych nadzorem wszystkich regionalnych izb obrachunkowych – w zakresie *Wykonania budżetów przez gminy w 2021 roku* - materiał zawierał informacje dotyczące m. in. wydatków i zobowiązań gmin.

Przygotowanie i opracowanie informacji, w tym na potrzeby innych podmiotów:

W 2022 roku w ramach Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń przygotowywano także informacje dla Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych, Ministerstwa Finansów oraz Najwyższej Izby Kontroli. W miarę potrzeb informacje przygotowywane były we współpracy i w uzgodnieniu z członkami Kolegium lub innymi komórkami organizacyjnymi Izby.

W 2022 roku przygotowano informacje dotyczące:

- realizowanych przez jst objęte nadzorem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi programach naprawczych oraz sytuacji finansowej jednostki, w której może zaistnieć w 2022 roku lub w latach kolejnych konieczność opracowania programu postępowania naprawczego, w tym także konieczność pozyskania środków z budżetu państwa w formie pożyczki w celu przywrócenia bieżącej płynności finansowej;
- danych do wyliczenia mierników Budżetu Zadaniowego;

- wykazywania przez jst woj. łódzkiego w 2021 r. w bilansach z wykonania budżetu odpisów aktualizujących należności finansowe;
- skali w jakiej wykorzystywany jest system SJO BeSTi@ oraz funkcjonalnościach systemu jakie są wykorzystywane do tworzenia i przekazywania sprawozdań (ankieta)
- ilości uchwał w sprawie podatku od nieruchomości objętych nadzorem w latach 2020 – 2021;
- korekt sprawozdań za 2021 r., prawidłowości kwot dochodów wykazywanych przez JST w sprawozdaniu Rb-PDP oraz Rb-27s za 2021 r.;
- gmin będących siedzibą powiatów z terenu woj. łódzkiego w zakresie zrealizowanych w latach 2019-2022 (III kw) dochodów oraz stanu zaległości.

Dla Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych:

opracowano/przygotowano informacje dotyczące:

- zbiorczych danych z art. 30a ustawy – Karta Nauczyciela sporządzonych na podstawie sprawozdań przekazanych od jst województwa łódzkiego za 2021 r.,
- konsultacji nad projektem dokumentu pn. „Wieloletnia Prognoza Finansowa Jednostki Samorządu Terytorialnego. Metodologia – aktualizacja 2022”;
- regulacji wewnętrznych dot. Systemu eNadzór;
- przekazano także stanowisko i uwagi odnośnie: projektu pisma KRRIO dotyczącego środków jakie JST otrzymały w 2021 roku tytułem uzupełnienia subwencji ogólnej oraz kwestii sygnalizowanych przez Związek Miast Polskich (w kontekście wystąpienia Związku Powiatów Polskich do Ministerstwa Finansów).

Ponadto w ramach współpracy RIO w Łodzi z innymi urzędami poinformowano Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji o trudnej sytuacji finansowej jednej z gmin objętych nadzorem Izby spowodowanej bezprawnymi decyzjami administracyjnymi (pozwolenia na budowę stacji paliw) wydanymi przez byłego wójta tej gminy w 2003 r., co skutkować może w dalszej perspektywie zniesieniem Gminy i koniecznością przejęcia jej zobowiązań przez Skarb Państwa.

Na prośbę Posłanki na Sejm RP przedstawiono stanowisko ustalone na posiedzeniu Kolegium Izby w sprawie finansowania przez szkoły zakupu środków higienicznych dla uczennic.

Na prośbę Centralnego Biura Antykorupcyjnego Delegatura w Łodzi, w związku z prowadzonym postępowaniem kontrolnym, przekazano informacje na temat jednej z jst objętych nadzorem Izby dotyczące posiadania przez jst zabezpieczonych środków na realizację postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

W 2022 roku Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń, w uzgodnieniu z członkami Kolegium, przygotował jednolity wzór wniosku o wydanie opinii w sprawie możliwości spłaty pożyczki/kredytu/wykupu papierów wartościowy wraz z załącznikiem do wniosku zawierającym informacje na temat całkowitej kwoty długu na dzień składania wniosku. Wzór wniosku wraz z załącznikiem został przekazany do wszystkich nadzorowanych przez RIO w Łodzi jednostek samorządu terytorialnego w wersji elektronicznej oraz udostępniony na stronie internetowej Izby.

Działalność szkoleniowa

Obowiązek prowadzenia działalności szkoleniowej nakłada na izby przepis art. 1 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych. Zgodnie z powołanym przepisem działalność ta prowadzona jest w zakresie objętym nadzorem i kontrolą.

W 2022 roku Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi zorganizowała we własnym zakresie 6 szkoleń/spotkań dla przedstawicieli nadzorowanych jednostek, w tym z uwagi na zaistniałą sytuację epidemiologiczną wszystkie szkolenia zostały przeprowadzone w trybie on-line (webinarium).

W szkoleniach tych wzięło udział 460 osób/przedstawicieli nadzorowanych przez Izbę jednostek samorządu terytorialnego.

W ramach 2 szkoleń dotyczących zamknięcia ksiąg rachunkowych i prawidłowości sprawozdań finansowych za 2021 rok omówiono m.in.:

- nadrzędne zasady rachunkowości wg ustawy o rachunkowości i szczególne zasady rachunkowości budżetowej obowiązujące przy sporządzeniu sprawozdania finansowego;
- prawidłowo zamknięte księgi rachunkowe jako źródło danych do sprawozdania finansowego – kompletność, rzetelność, bezbłądność, terminowość ksiąg rachunkowych;
- harmonogram czynności bilansowych;
- przeprowadzenie i rozliczenie inwentaryzacji jako etap zamknięcia ksiąg rachunkowych;
- wycena aktywów i pasywów;
- ewidencja funduszu jednostki (konto 800) i innych funduszy, sum obcych, środków pozabudżetowych;
- ewidencja na kontach pozabilansowych, zamknięcie tych kont;
- sprawozdania finansowe za 2021 rok – omówienie wzorów sprawozdań, zasad i terminów sporządzenia oraz prezentacji danych;
- bilans z wykonania budżetu za 2021 rok.;
- łączne sprawozdania finansowe za 2021 rok, dokonywanie wyłączeń wzajemnych rozliczeń.

W ramach szkolenia dotyczącego opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2022 omówiono m.in.:

- naliczanie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- nowe uregulowania starych problemów kompetencji związków międzygminnych;
- nowe rozwiązania dotyczące wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni mieszkaniowych;
- kryteria nałożenia opłaty śmieciowej;
- najnowsze orzecznictwo w zakresie prawidłowego ustalania liczby mieszkańców;
- kwestie dotyczące opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od nieruchomości zamieszkałych, niezamieszkałych oraz wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;
- dopuszczalność złożenia odrębnych deklaracji dla poszczególnych budynków lub ich części w przypadku nieruchomości zabudowanej budynkiem wielolokalowym lub budynkami wielolokalowymi;

- nowe terminy do składania deklaracji na opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- zasady postępowania w przypadku zmiany stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- windykacja opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi po nowelizacjach przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;
- upomnienia i ich regulacja, obowiązujące wzory upomnień, przedawnienie kosztów upomnień, wysokość kosztów upomnień;
- e-tytuły wykonawcze w opłacie śmieciowej i aplikacja e-TW;
- przesłanki do niepodejmowania egzekucji;
- obowiązki i prawa wierzyciela w egzekucji opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- ponowne wszczęcie egzekucji u dłużnika nieściągalnego;
- dalszy tytuł wykonawczy i kolejny tytuł wykonawczy w opłacie śmieciowej.

W ramach szkolenia na temat: „podatnik zmarły – jego podatek, zaległości i nadpłaty” omówiono m.in.:

- postępowanie podatkowe w sytuacji, gdy podatnik nie żyje;
- obowiązek informowania o zgonie podatnika;
- doręczenie nakazu płatniczego;
- hipoteka wobec nie żyjącego podatnika;
- koszty postępowania spadkowego ponoszone przez gminę;
- kwestie dotyczące spadkobierców (m.in. w jaki sposób przenieść zaległości na spadkobierców? Który spadkobierca, za co i kiedy odpowiada);
- zwrot nadpłaty pozostawionej przez zmarłego.

W ramach szkolenia dotyczącego przedawnień w podatkach i opłatach omówiono m.in. kwestie dotyczące:

- przedawnienia orzekania;
- przedawnienia zaległości;
- przedawnienia odpowiedzialności za zaległości;
- przedawnienia nadpłat;
- przedawnienia kosztów upomnień.

W ramach szkolenia dotyczącego należności cywilnoprawnych omówiono m.in. kwestie dotyczące:

- należności cywilnoprawnych – dochody jednostek samorządu terytorialnego;
- wygasania zobowiązań cywilnoprawnych;
- niedochodzenia należności cywilnoprawnych, zwłaszcza w odniesieniu do okresu epidemii;
- wezwania do zapłaty;
- egzekucji należności cywilnoprawnych;
- przysługujących środków egzekucyjnych.

Zorganizowane przez Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń w 2022 roku szkolenia dla jst.

L.P	Tematyka szkolenia	Liczba przedstawicieli jst uczestniczących w szkoleniu
1	Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2022	88
2	Zamknięcie ksiąg rachunkowych i prawidłowość sprawozdań finansowych za 2021 rok.	81
3	Zamknięcie ksiąg rachunkowych i prawidłowość sprawozdań finansowych za 2021 rok.	61
4	Podatnik zmarły – jego podatek, zaległości i nadpłaty.	82
5	Przedawnienie w podatkach i opłatach	59
6	Należności cywilnoprawne jako dochody jednostek samorządu terytorialnego	89
	Łącznie	460

Ponadto pracownicy Izby, w ramach szkoleń organizowanych wspólnie z Narodowym Instytutem Samorządu Terytorialnego oraz w szkoleniach organizowanych w ramach Forum Skarbników, przeszkolili łącznie 943 osoby.

Działalność szkoleniowa prowadzona była także w ramach indywidualnych (w szczególności telefonicznych, mailowych oraz prowadzonych w trybie on-line) konsultacji pracowników Izby, w tym członków Kolegium, pracowników Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń, pracowników Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej z przedstawicielami nadzorowanych przez Izbę jednostek samorządu terytorialnego. Ten rodzaj działalności Izby nabrał szczególnego znaczenia po ogłoszeniu na terenie kraju pandemii COVID-19 skutkując znacznym wzrostem zapytań jednostek o sposób stanowienia i stosowania prawa.

Sprawozdanie z działalności kontrolnej Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej w 2022 roku

1. Dane dotyczące składu osobowego Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku w Wydziale Kontroli Gospodarki Finansowej RIO w Łodzi zatrudnionych było 28 inspektorów kontroli (na koniec 2021 roku stan zatrudnienia wynosił 29 osób) – z wyłączeniem Naczelników Wydziału.

W ciągu 2022 roku w Wydziale zatrudniono 1 nowego pracownika. Natomiast z Wydziału odeszły 2 osoby.

Zatem, zasadniczo sytuacja kadrowa Wydziału nie uległa zmianie, co obrazuje poniżej przedstawiony stan kadrowy Wydziału na dzień 31 grudnia, w latach 2013 - 2021: 2013 rok – 36 inspektorów, 2014 rok – 33 inspektorów, 2015 rok – 35 inspektorów, 2016 rok – 33 inspektorów, 2017 rok – 30 inspektorów, 2018 rok – 29 inspektorów, 2019 rok – 28 inspektorów, 2020 rok – 28 inspektorów, 2021 rok – 29 inspektorów, 2022 rok – 28 inspektorów (czyli w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku nastąpiło zmniejszenie składu osobowego o ponad 20%, przy zwiększonym zakresie realizowanych zadań kontrolnych i stopniu ich skomplikowania).

W 2022 roku powrócono do praktyki organizowania wewnętrznych szkoleń w ramach Wydziału Kontroli. Tematyka spotkań szkoleniowych obejmowała m.in. zagadnienia dotyczące nowych przepisów określających zasady gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego, inwentaryzacji majątku, ewidencji wybranych operacji gospodarczych i finansowych. Pracownicy Wydziału Kontroli brali też udział w szkoleniach organizowanych przez podmioty zewnętrzne (w szczególności tematyka zamówień publicznych – w tym szkolenie zorganizowane przez Krajową Radę RIO), jak również zdobywali dodatkowe kwalifikacje uczestnicząc w studiach podyplomowych (większość na kierunku audyt wewnętrzny w administracji i gospodarce, na Wydziale Zarządzania UŁ).

Naczelnicy Wydziału systematycznie przekazywali inspektorom kontroli szeroko pojęte materiały edukacyjne przydatne w toku wykonywania zadań kontrolnych (m.in. wyjaśnienia RIO w Łodzi dotyczące stosowania przepisów o finansach publicznych).

Po raz kolejny, w ramach szkoleń, zwrócono uwagę na uwarunkowania związane z ochroną procesów przetwarzanych danych (w Wydziale opracowano dodatkowe rekomendacje w tym zakresie w postaci Instrukcji pozyskiwania, przetwarzania i przechowywania danych niezbędnych do wykonania czynności kontrolnych).

Dwóch pracowników Wydziału pełni jednocześnie funkcje Zastępcy Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych przy RIO w Łodzi.

2. Realizacja zadań kontrolnych

2.1. Dane ogólne

W 2022 roku Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej podjął łącznie 45 kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych. Tematyka kontroli obejmowała szeroki zakres zagadnień związanych z prowadzeniem gospodarki finansowej i udzielaniem zamówień publicznych przez podmioty objęte kontrolą. Analizie poddano procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, w szczególności: pobieranie i gromadzenie dochodów, wydatkowanie środków publicznych, zaciąganie zobowiązań, dług publiczny, rzetelność planowania i prognozowania wartości finansowych, zarządzanie środkami publicznymi, kwestie związane z gospodarowaniem majątkiem, a także kwestie dotyczące prowadzenia rachunkowości i sporządzania sprawozdań finansowych oraz budżetowych. Przedmiotem analizy inspektorów kontroli RIO w Łodzi były także zagadnienia obejmujące sposób funkcjonowania procedur kontroli wewnętrznej (kontroli zarządczej). Problematyka kompleksowej kontroli gospodarki finansowej uwzględniała ramową tematykę kontroli przyjętą przez Krajową Radę Regionalnych Izb Obrachunkowych uchwałą nr 2/2011 z dnia 17 marca 2011 roku w sprawie ramowej tematyki kontroli kompleksowych jednostek samorządu terytorialnego. Ponadto, w organizacji pracy Wydziału Kontroli, realizującego zadania kontrolne Izby, uwzględniono zasady wynikające z przyjętych przez Krajową Radę Regionalnych Izb Obrachunkowych „Standardów kontroli regionalnych izb obrachunkowych” (uchwała Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych Nr 6/2006 z dnia 28 września 2006 roku w sprawie przyjęcia „Standardów kontroli regionalnych izb obrachunkowych”).

2.2. Szczegółowe dane dotyczące zadań kontrolnych

Ilościowe zestawienie kontroli przeprowadzonych w 2022 roku – według rodzajów – przedstawiono w poniżej zamieszczonej tabeli.

Tabela

Zestawienie kontroli przeprowadzonych w 2021 roku

Typ jednostki kontrolowanej	Liczba kontroli	Liczba kontroli według rodzajów			
		kompleksowa	problematyczna	doraźna	sprawdzająca
Ogółem jednostki kontrolowane, w tym:	45	35	0	9	1
jednostki samorządu terytorialnego	43	35	0	7	1
inne podmioty objęte kontrolą, w tym: jednostki organizacyjne JST i pozostałe	2	0	0	2	0

W 2022 roku Wydział Kontroli wykonywał zadania kontrolne wynikające z **planu kontroli kompleksowych**, w którym zamieszczono 35 jednostek samorządu terytorialnego.

Tabela

Zestawienie kontroli kompleksowych podjętych w 2022 roku

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej
1.	Miasto Łódź
2.	Miasto Skierniewice
3.	Miasto Brzeziny
4.	Miasto Zduńska Wola
5.	Miasto Łowicz
6.	Miasto i Gmina Wieruszów
7.	Miasto i Gmina Wieluń
8.	Miasta i Gmina Warta
9.	Miasto i Gmina Żelów
10.	Miasto i Gmina Drzewica
11.	Gmina Dłutów
12.	Gmina Lipce Reymontowskie
13.	Gmina Głowno
14.	Gmina Wielgomłyny
15.	Gmina Czarnocin
16.	Gmina Aleksandrów
17.	Gmina Pabianice
18.	Gmina Rawa Mazowiecka
19.	Gmina Kiernoż
20.	Gmina Dalików
21.	Gmina Czerniewice
22.	Gmina Zapolice
23.	Gmina Krzyżanów
24.	Gmina Oporów
25.	Gmina Rząśnia
26.	Gmina Ręczno
27.	Gmina Rokiciny
28.	Gmina Brzeźno
29.	Gmina Będków
30.	Gmina Biała
31.	Gmina Bielawy
32.	Gmina Braszewice
33.	Gmina Goszczanów
34.	Gmina Żarnów
35.	Gmina Łanięta

Kompleksowe kontrole gospodarki finansowej podjęte zostały we wszystkich jednostkach objętych planem kontroli, jednak w dwóch przypadkach czynności kontrolne były prowadzone także w I kwartale 2023 roku, co dotyczyło dwóch największych – objętych

planem jednostek samorządowych – Miasta Łódź i Miasta Skierniewce. Na powyższe miały wpływ w szczególności uwarunkowania epidemiologiczne, które w 2022 skutkowały utrudnieniami w realizacji zadań kontrolnych, jak również aktualny potencjał kadrowy Wydziału Kontroli.

Zagadnienia objęte tematyką kontroli kompleksowych dotyczyły, w szczególności:

- ustalenia wewnętrznych regulacji z zakresu gospodarki finansowej i kontroli wewnętrznej,
- funkcjonowania systemu kontroli zarządczej,
- prowadzenia ewidencji księgowej,
- sporządzania sprawozdań finansowych,
- sporządzania sprawozdań budżetowych,
- długu publicznego,
- realizacji dochodów z tytułu podatków i opłat,
- realizacji dochodów z majątku,
- udzielania dotacji z budżetu,
- wydatków na wynagrodzenia,
- stosowania procedur udzielania zamówień publicznych,
- wydatków majątkowych,
- - wykorzystania dotacji otrzymanych przez JST na realizację zadań zleconych,
- ewidencji majątku,
- inwentaryzacji majątku,
- wykonywania zadań z zakresu pomocy społecznej,
- rozliczeń między jednostką samorządową a jednostkami organizacyjnymi,
- bilansowania dochodów i wydatków związanych z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

W ramach kontroli o charakterze kompleksowym, RIO w Łodzi badała także przestrzeganie przez jednostki samorządu terytorialnego przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela, w zakresie ustalenia wydatków na wynagrodzenia nauczycieli i wypłaty jednorazowych dodatków uzupełniających.

Istotnym elementem przeprowadzonych kontroli była tematyka długu publicznego, w tym przestrzegania przez jednostki samorządu terytorialnego wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych. W kontekście wskazanego przepisu ważne znaczenie miała weryfikacja rzetelności danych finansowych przyjmowanych przez jednostkę samorządową przy prognozowaniu zachowania tego wskaźnika. Kontrola zagadnień związanych z długiem publicznym obejmowała w szczególności ustalenie:

1. poziomu, dynamiki i struktury zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego;
2. przestrzegania regulacji prawnych obowiązujących w zakresie zaciągania i spłaty zobowiązań;
3. rzetelności danych prezentowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w zakresie zadłużenia;
4. terminowości regulowania zobowiązań;
5. występowania zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego nie należących do długu publicznego;
6. przestrzegania wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych;

7. rzetelności prognozowania podstawowych parametrów finansowych w zakresie związanym z wykazaniem wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych;
8. przestrzegania regulacji wynikającej z art. 242 ustawy o finansach publicznych (równoważenie budżetu w części bieżącej oraz zakaz finansowania wydatków bieżących z dochodów majątkowych na etapie planowania i wykonania budżetu);
9. ustalania i zachowania standardów kontroli zarządczej w zakresie procesów zaciągania i spłaty zadłużenia.

W ramach kontroli zwrócono również uwagę na przestrzeganie dodatkowych reguł ograniczających zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego wynikających z art. 15zoc ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi stanów kryzysowych (w zakresie 2020 roku).

W zakresie zagadnień odnoszących się do sprawozdawczości budżetowej istotne miejsce zajmowała problematyka związana ze sporządzeniem sprawozdań Rb-NDS, w tym weryfikacja prawidłowości identyfikowania przychodów z poprzednich lat budżetowych – w podziale na poszczególne źródła tych przychodów.

W przypadku tematyki obejmującej wykonywanie przez gminy dochodów podatkowych, jako szczególny obszar ryzyka określono opodatkowanie terenów wykorzystywanych na prowadzenie działalności wydobywczej, na podstawie wydanych przez właściwe organy koncesji. Kontrole w tym zakresie przyczyniły się do ustalenia na rzecz gmin dodatkowych środków finansowych.

W zakresie badania wykorzystania dotacji celowych przekazanych jednostkom samorządu terytorialnego z budżetu państwa, jako standard w tematyce kontroli przyjęto badanie wykorzystania dotacji otrzymanych na prowadzenie i aktualizację rejestru wyborców oraz na przeprowadzenie wyborów uzupełniające do organów stanowiących JST.

Na podstawie decyzji Prezesa RIO w Łodzi, przeprowadzono także 9 kontroli o charakterze doraźnym.

Tabela

Zestawienie kontroli doraźnych przeprowadzonych w 2022 roku

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Zakres kontroli	Uwagi
1.	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Łodzi	Realizacja dochodów z opłaty za zajęcie pasa drogi	W ramach kontroli kompleksowej Województwa Łódzkiego
2.	Zarząd Nieruchomości Województwa Łódzkiego	Realizacja dochodów z majątku, inwentaryzacja mienia.	W ramach kontroli kompleksowej Województwa Łódzkiego
3.	Gmina Kutno	Wydatki na usługi prawne.	Kontrola

			podjęta w związku z wnioskiem Rady Gminy w Kutnie
4.	Gmina Czarnocin	Realizacja dochodów z majątku	Kontrola podjęta w związku z sygnalizacją osoby fizycznej
5.	Miasto i Gmina Przedbórz	Wydatki na system gospodarowania odpadami komunalnymi	Kontrola podjęta w związku z sygnalizacją osoby fizycznej
6.	Miasto i Gmina Warta	Realizacja dochodów z tytułu podatków lokalnych	Wniosek o kontrolę Ministra Finansów
7.	Miasto Rzgów	Realizacja dochodów z tytułu podatków lokalnych	W ramach kontroli koordynowanej dotyczącej dochodów z podatku od nieruchomości
8.	Miasto Ozorków	Realizacja dochodów z tytułu podatków lokalnych	W ramach kontroli koordynowanej dotyczącej dochodów z podatku od nieruchomości
9.	Miasto i Gmina Działoszyn	Realizacja dochodów z majątku	Kontrola podjęta w związku z sygnalizacją osoby fizycznej

W ramach kontroli badano m.in. zagadnienia objęte tematyką kontroli o charakterze koordynowanym. W 2022 roku – na podstawie decyzji Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych – prowadzone były kontrole dwóch tematów:

- 1) Realizacja zasady powszechności opodatkowania w podatku od nieruchomości od osób fizycznych w latach 2020-2021 (koordynator – RIO w Rzeszowie);

2) Ewidencja środków pieniężnych na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego (koordynator – RIO w Kielcach).

W wyniku przeprowadzonych kontroli, objętych planem pracy na 2022 rok, do czasu sporządzenia sprawozdania, złożono 2 zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa - na podstawie wyników kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonych w Gminie Brzeźnio i w Gminie Kutno.

W 2022 roku złożono także jedno zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa - na podstawie wyników kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej w 2021 roku (Gmina Daszyna).

Na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych w latach 2021- 2022, do czasu sporządzenia sprawozdania złożono także zawiadomienia o możliwości zaistnienia przestępstw skarbowych związanych z poświadczeniem nieprawdy lub zatajeniem prawdy w składanych przez podatników deklaracjach podatkowych (Gmina Witonia, Miasto i Gmina Szadek, Gmina Złoczew, Gmina Krośniewice, Gmina Pabianice, Gmina Daszyna, Miasto Brzeziny, Gmina Dalików, Miasto i Gmina Warta, Gmina Rawa Mazowiecka).

Na podstawie ustaleń kontrolnych z kontroli przeprowadzonych w 2022 roku przekazano także jedną sygnalizację do Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Kielcach (Miasto i Gmina Warta).

Wszystkie wpływające do Izby wnioski oraz sygnalizacje były rejestrowane i w miarę możliwości badane – w zakresie ustawowych kompetencji – w ramach podejmowanych przez Izbę kontroli, w szczególności o charakterze kompleksowym.

Realizując ustawowe obowiązki, w oparciu o wyniki kontroli, Prezes RIO w Łodzi przekazywał kontrolowanym jednostkom wystąpienia pokontrolne, wskazując w nich: stwierdzone nieprawidłowości, ich źródła, przyczyny, rozmiary oraz osoby odpowiedzialne, a także zamieszczając wnioski pokontrolne mające na celu usunięcie ujawnionych naruszeń oraz zapobieżenie ich powstawaniu w przyszłości.

Zgodnie z przepisami ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym właściwym organom kontrolowanych jednostek przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium RIO. Podstawą zastrzeżenia może być zarzut naruszenia prawa, przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. W zakresie kontroli przeprowadzonych w ramach planu kontroli z 2022 roku, według stanu na dzień przygotowania sprawozdania, z powyższego prawa skorzystały dwa podmioty: Gmina Kutno (trzy wnioski pokontrolne – brak rozstrzygnięcia Kolegium na dzień złożenia sprawozdania), Miasto Ozorków (1 wniosek pokontrolny – zastrzeżenie uwzględnione).

W 2022 roku wpłynęły także zastrzeżenia złożone przez jednostki objęte planem kontroli w 2021 roku (Miasto i Gmina Koluszki, Gmina Kleszczów, Województwo Łódzkie).

W 2022 roku Izba skierowała do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych 35 zawiadomień o ujawnionych okolicznościach wskazujących na możliwość naruszenia dyscypliny finansów publicznych, które dotyczyły czynów naruszających dyscyplinę finansów publicznych określonych w następujących przepisach ustawy z dnia 14 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych:

1) art. 18 pkt 1 ustawy (zaniechanie przeprowadzenia lub rozliczenia inwentaryzacji albo przeprowadzenie lub rozliczenie inwentaryzacji w sposób niezgodny z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości) – 15 zawiadomień;

- 2) art. 18 pkt 2 ustawy (niesporządzenie lub nieprzekazanie w terminie sprawozdania z wykonania procesów gromadzenia środków publicznych i ich rozdysponowania albo wykazanie w tym sprawozdaniu danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej) – 12 zawiadomień;
- 3) art. 17 ust.1c ustawy (naruszenie przepisów o zamówieniach publicznych w inny sposób niż określony w ust. 1 i 1b–1bc, jeżeli miało ono wpływ odpowiednio na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub zawarcie umowy ramowej, chyba że nie doszło do udzielenia zamówienia lub zawarcia umowy ramowej, zawarcia umowy na usługi społeczne i inne szczególne usługi lub rozstrzygnięcia konkursu) – 13 zawiadomień;
- 4) art. 18a ustawy (zaniechanie prowadzenia audytu wewnętrznego w jednostce sektora finansów publicznych do tego zobowiązanej, wskutek niezatrudnienia audytora wewnętrznego albo niezawierania umowy z usługodawcą) – 3 zawiadomienia;
- 5) art. 15 ust.1 ustawy (zaciągnięcie lub zmiana zobowiązania bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących zaciągania lub zmiany zobowiązań przez jednostkę sektora finansów publicznych) – 10 zawiadomień;
- 6) art. 11 ust.1 ustawy (dokonanie wydatku ze środków publicznych bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących dokonywania poszczególnych rodzajów wydatków) – 4 zawiadomienia;
- 7) art. 8 pkt 1 ustawy (przekazanie lub udzielenie dotacji z naruszeniem zasad lub trybu przekazywania lub udzielania dotacji) – 6 zawiadomień;
- 8) art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy (niezgodne z przepisami o zamówieniach publicznych opisanie przedmiotu zamówienia publicznego w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję) – 3 zawiadomienia;
- 9) art. 5 ust.1 pkt 2 ustawy (niepobranie lub niedochodzenie należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo pobranie lub dochodzenie tej należności w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia) - 2 zawiadomienia;
- 10) art. 17 ust.1 pkt 4 ustawy (niezgodne z przepisami o zamówieniach publicznych określenie kryteriów oceny ofert) - 2 zawiadomienia;
- 11) art. 17 ust.1 pkt 3 ustawy (niezgodne z przepisami o zamówieniach publicznych określenie warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub wymaganych od wykonawców środków dowodowych w sposób niezwiązany z przedmiotem zamówienia lub nieproporcjonalny do przedmiotu zamówienia) – 1 zawiadomienie;
- 12) art. 17 ust.1b pkt 1 ustawy (udzielenie zamówienia publicznego wykonawcy, który nie został wybrany w trybie lub procedurze, określonych w przepisach o zamówieniach publicznych) – 1 zawiadomienie;
- 13) art. 17 ust.6 ustawy (zmiana umowy w sprawie zamówienia publicznego, umowy na usługi społeczne i inne szczególne usługi lub umowy ramowej z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych) - 1 zawiadomienie;
- 14) art. 8 pkt 3 ustawy (nieustalenie kwoty dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu) – 1 zawiadomienie;

- 15) art. 5 ust.1 pkt 1 ustawy (nieustalenie należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo ustalenie takiej należności w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia) – 1 zawiadomienie.

3. Rodzaje stwierdzonych nieprawidłowości

Stwierdzone – w wyniku przeprowadzonych kontroli – nieprawidłowości Wydział Kontroli rejestrował według następujących kategorii tematycznych:

- sprawy organizacyjne,
- księgowość i sprawozdawczość finansowa,
- planowanie i wykonanie budżetu,
- dochody i przychody,
- dług publiczny,
- wydatki i rozchody,
- gospodarowanie mieniem komunalnym,
- zamówienia publiczne,
- rozliczenia finansowe jednostek samorządu terytorialnego z jednostkami organizacyjnymi.

Najwięcej nieprawidłowości w poszczególnych kategoriach dotyczyło następujących przypadków:

Sprawy ogólne i organizacyjne:

- niewłaściwe opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości;
- brak spójności między ustalonymi unormowaniami wewnętrznymi;
- nieprawidłowości w zakresie systemu upoważnień do dokonywania czynności w zakresie gospodarki finansowej;
- brak lub niekompletne opracowanie procedur kontroli wewnętrznej;
- brak aktualizacji unormowań wewnętrznych;
- zaniechanie prowadzenia audytu wewnętrznego.

Księgowość i sprawozdawczość finansowa:

- prowadzenie spraw z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości jednostek organizacyjnych przez urząd JST, mimo braku podjęcia przez organ stanowiący uchwały w sprawie wspólnej obsługi i jej zakresu;
- niesporządzanie sprawozdań jednostkowych przez jednostki organizacyjne JST;
- wykazywanie w sprawozdaniach budżetowych danych niezgodnych z ewidencją księgową;
- nieprawidłowe wykazywanie kwot przychodów w sprawozdawczości budżetowej;
- nierzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych;
- niebieżące prowadzenie ksiąg rachunkowych;
- nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania z wykonania budżetu JST;
- ewidencjonowanie operacji gospodarczych bez zachowania systematyki lub chronologii zapisów;
- nieprawidłowa ewidencja środków europejskich;

- nieprawidłowa ewidencja rozliczeń podatku VAT;
- nieprowadzenie wszystkich wymaganych kont księgowych;
- prowadzenie kont księgowych nieprzewidzianych w polityce rachunkowości;
- nieuwjmowanie w ewidencji wszystkich zobowiązań jednostki.

Dochody i przychody:

- nieterminowe podejmowanie lub zaniechanie czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych;
- dopuszczenie do przedawnienia należności jednostek samorządu terytorialnego;
- nieprzestrzeganie przepisów Ordynacji podatkowej przy udzielaniu ulg w zapłacie podatków;
- nieprzestrzeganie przepisów prawa lokalnego w zakresie udzielania ulg w zapłacie należności cywilnoprawnych;
- nieweryfikowanie lub nierzetelne weryfikowanie deklaracji podatkowych;
- wykazywanie w sprawozdaniach budżetowych nieprawidłowych kwot skutków finansowych udzielonych ulg, zwolnień i obniżek stawek podatkowych;
- brak podjęcia przez radę gminy uchwały w sprawie stawek opłaty adiacenckiej;
- zaniechanie naliczania i egzekwowania odsetek od nieterminowych płatności należności cywilnoprawnych.

Wydatki i rozchody:

- nieprawidłowości przy udzielaniu dotacji podmiotom niezaliczonym do sektora finansów publicznych;
- przekroczenie upoważnienia do dokonywania wydatków;
- nieterminowe regulowanie zobowiązań;
- przekroczenie zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań;
- nieprawidłowe rozliczanie dotacji udzielonych podmiotom niezaliczonym do sektora finansów publicznych,
- nieprzestrzeganie przesłanek uzasadniających przyznanie dodatku specjalnego pracownikom samorządowym;
- nieprzestrzeganie przepisów dotyczących sposobu obliczenia dodatku uzupełniającego dla nauczycieli.

Wykonywanie budżetu. Wieloletnia prognoza finansowa. Dług publiczny

- nieprawidłowe ujmowanie w budżecie i wieloletniej prognozie finansowej danych dotyczących przypadających do spłaty rozchodów;
- nierealistyczne prognozowanie w wieloletniej prognozie finansowej dochodów ze sprzedaży majątku, dochodów i wydatków bieżących;
- nienależyte monitorowanie procesów związanych z wykonywaniem budżetu;
- zaciąganie zobowiązań dłużnych z naruszeniem limitów wynikających z uchwały budżetowej;
- niesporządzenie planu dla rachunku przeznaczanego do gromadzenia środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19;
- zaciąganie zobowiązań dłużnych ponad potrzeby pożyczkowe budżetu.

Gospodarowanie mieniem komunalnym:

- nieprzestrzeganie przepisów określających procedury sprzedaży nieruchomości;
- nieprzestrzeganie przepisów przy innym niż sprzedaż dysponowaniu mieniem komunalnym (najem, dzierżawa itp.);
- brak aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego;
- nieprzeprowadzenie lub nierzetelne przeprowadzenie i rozliczenie inwentaryzacji rzeczowych i finansowych składników mienia i rozrachunków lub nieudokumentowanie wyników inwentaryzacji;
- nieobjęcie ewidencją składników majątkowych jednostki;
- nieprawidłowa ewidencja i ustalanie wartości nabytych lub wytworzonych środków trwałych.

Zamówienia publiczne:

- nieprawidłowe sporządzenie specyfikacji istotnych warunków zamówienia;
- nieprawidłowe opisanie przedmiotu zamówienia;
- nieprawidłowe określenie kryteriów wyboru najkorzystniejszej oferty;
- nieokreślenie lub niewłaściwe określenie wartości zamówienia;
- nieprawidłowości związane z wniesieniem i zwrotem zabezpieczenia należytego wykonania umowy.